

MILKA PLANINC I JURE BILIĆ POSJETILI ŠIBENIK

PREDSEDNIK CK SKH I PREDSEDNIK SABORA SRH U RAZGOVORU SA PREDSTAVNICIMA DRUŠTVENO-POLITIČKOG I PRIVREDNOG ŽIVOTA OPĆINE UPOZNALI SU SE SA STANJEM I TENDENCIJAMA U ŠIBENSKOJ PRIVREDI.

Krajem prošlog tjedna Šibenik su posjetili predsednik CK SKH Milka Planinc i predsednik Sabora SRH Jure Bilić, te su u razgovoru s općinskim rukovodnicima i direktorima većih šibenskih radnih kolektiva, upoznati sa privrednim i društvenim razvojem komune.

Postojeća privredna situacija, kako je tom prilikom istaknuto, na žalost nimalo nije ohrabrujuća, reflektira se u mnogome na ukupna kretanja i prosperitet općine. Učestali visoki gubici koje naša privreda bilježi nekoliko proteklih godina, praćeni su nizom negativnih pojava, kakva je između ostalih i fluktuacija stručnih kadrova — bježanje stručnjaka iz privrede u neprivrednu, koja, pokazalo se, jamči daleko veći dohodak.

U razgovoru s uglednim gostima domaćini su, govorči o rezultatima, planovima i problemima, poslovanje Tvornice lakovih metala »Boris Kidrić«, a u novije vrijeme i nerentabilno turističko privredivanje, naznačili kao najveće boljke šibenske privrede. Iznesen je i podatak da je u proteklom, 1977. godini, 28 OOUR-a ostvarilo gubitke u visini od 200 milijuna dinara, a u prvih šest mjeseci ove godine zabilježen je gubitak od 167 milijuna. Ako se zna da od tog iznosa 70 milijuna otpada na TLM »Boris Kidrić«, biva razumljivo da je daljnji prosperitet šibenske općine, pa tako i njen privredni rast, vezan za sanaciju TLM-a, jer ona neminovno za sobom povlači pitanje budućnosti aluminijске industrije u zemlji, zadovoljavanje potreba preradiča, itd. S obzirom da je konačno završena finansijska konstrukcija za dovršenje treće hale elektrolize, modernizacijom valjonaice i podizanjem odgovarajućih pratećih objekata, s realizacijom tog investicijskog programa, teškog 3,2 milijarde dinara, otpočet će se u početku iduće godine.

Govoreći o planovima razvoja, uz dovršenje treće hale elektrolize, izgradnja Tvornice grafitnih elektroda, lučkog terminala i trgovackog centra s robnom kućom — označeni su kao najkrupniji zadaci općine, čija je realizacija u toku, ili neposredno pred početkom, a svako zakašnjenje ostvarenja planiranog moglo bi dovesti do značajnih disproporcija u razvoju komune u odnosu na Republiku.

Milka Planinc i Jure Bilić ukazali su i upozorili, između ostalog, i na negativne tendencije i pojave osobito u turističkoj djelatnosti, na što ni naša općina nije imuna. Naime, kako je rekao Jure Bilić, špekulantansko ponašanje i mafijašenje u pojedinim sredinama ozbiljno nagriza principa našeg samoupravnog socijalizma i demokratičnosti, te će neminovno dovesti društvo u moralni krizu ukoliko se ne učini korjenit i radikalniji zaokret.

Središnje pitanje, naglasila je Milka Planinc, svakako je djelotvornost inspekcijskih službi i adekvatno poslovno organiziranje, a na tom nam je planu ponasanje još uvijek državotvorno.

Značajne pothvate valja što hitnije poduzeti u pravcu uspostavljanja prikladnije i efikasnije organiziranoosti privrede i podizanju životnog standarda radnog čovjeka — na suzbijanje pojava društveno neopravdanog bogaćenja i proturječnosti između privatnog i društvenog, socijalističkog sektora, zaključeno je u razgovoru s istaknutim republičkim funkcionerima.

D. DOMAZET

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XVII
Broj 789

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 26. kolovoza 1978.

CIJENA
3 DIN

MILKA PLANINC I
JURE BILIĆ
POSJETILI ZLARIN

Prilikom boravka u Šibeniku predsednik CK SKH Milka Planinc i predsednik Sabora SRH Jure Bilić, nakon razgovora sa društveno-političkim i privrednim radnicima općine posjetili su Zlarin. Ugledni gošti pokazali su izuzetan interes za probleme razvoja otoka i unapređenje turističke djelatnosti, kao i za uvjete i način života Zlarinjana.

Šibenska glazba
u Francuskoj

U četvrtak je oputovala u Francusku Šibenska narodna glazba zajedno sa predstavnici općinske organizacije SUBNOR-a na susret boraca pokreta otpora. Šibenčani su pozvani na svečano obilježavanje pete godišnjice otkrivanja spomenika na alpskoj višoravni Association des Gliers, koji je podignut u čast pogibije francuskih boraca otpora 1943. godine. Na tom susretu tradicionalno se pozivaju borci pokreta otpora iz Italije i Španjolske, a ove godine će po prvi put susretu prisustvovati i predstavnici organizacije boraca iz Jugoslavije, koju će predstavljati borci iz Šibenika. Šibenska narodna glazba, koja je i prošle godine bila u Annecy na međunarodnom festivalu glazbe, ove godine, uz glazbu iz Italije, Španjolske i Francuske, uveličati susret boraca protiv fašizma. Tom će prilikom dati koncert u Annecyu, a pri povratku priredit će i koncert u Švicarskoj.

Ljetna filmska škola traje od 22. do 31. kolovoza. Osim predavanja za nastavnike koja će održati eminentni filmski sociolozi, povjesničari i teoretičari, među kojima Ante Perterić, Rudolf Sremec, Stjepko Težak i drugi, bit će prikazano više filmskih projekcija. Predviđeno je da se održi 20 predavanja, a poslijednjeg dana u radu Škole sudjelovat će i dr Stipe Suvar koji će govoriti o ulozi ovog medija u suvremenom obrazovanju. Bit će to, dakle, prilika da se na jednostavan i najneposredniji način nastavnici osposobe za što kvalitetnije izvođenje nastave u školama, a ako se to-

XIV Ljetna filmska škola u Šibeniku
Film i obrazovanje

● Ljetna filmska škola koju organizira »Filmoteka 16« ove je godine okupila 200 nastavnika iz SR Hrvatske, što je rekordan broj sudionika. ● Predavanja će održati najpoznatiji filmski teoretičari i povjesničari iz naše Republike. ● Bit će prikazana najbolja ostvarenja s ovogodišnjeg Pulskog festivala i FEST-a. ● Škola će završiti rad predavanjem dra Stipe Suvara.

Ljetna filmska škola koja se prvi put održava u Šibeniku (u kongresnoj dvorani hotello-turističkog naselja »Solaris«), jedinstvena je manifestacija takve vrste u SR Hrvatskoj. Ljetna Filmska škola koju već 14 godina organizira »Filmoteka 16« okuplja nastavnike i profesore s ciljem da im se pomogne u izvođenju nastave iz oblasti filma. Ove godine održat će se šest seminara za grupe koje izvode nastavu u svim stupnjevima obrazovanja od predškolskog odgoja do usmjerjenog obrazovanja.

Ljetna filmska škola traje od 22. do 31. kolovoza. Osim predavanja za nastavnike koja će održati eminentni filmski sociolozi, povjesničari i teoretičari, među kojima Ante Perterić, Rudolf Sremec, Stjepko Težak i drugi, bit će prikazano više filmskih projekcija. Predviđeno je da se održi 20 predavanja, a poslijednjeg dana u radu Škole sudjelovat će i dr Stipe Suvar koji će govoriti o ulozi ovog medija u suvremenom obrazovanju. Bit će to, dakle, prilika da se na jednostavan i najneposredniji način nastavnici osposobe za što kvalitetnije izvođenje nastave u školama, a ako se to-

TROJNI SUSRET GRADOVA PRIJATELJA: VOIRONA, HERFORDA I ŠIBENIKA

Manifestacija prijateljstva

Šibenik je ovih dana domaćin brojnim prijateljima iz SR Njemačke i Francuske, grada — koji od 22. do 27. ovog mjeseca borave u našem gradu u okviru tradicionalnih trojnih susreta gradova prijatelja — Herforda, Voirona i Šibenika.

Pored službenih delegacija od po 16 članova, u posjet su nam doputovali omladinci i omladinke, oko četrdesetak iz obaju gradova.

Prvog dana boravka u Šibeniku gosti su u pratnji domaćina obišli grad i upoznali se sa njegovim vrijednim kulturno-povijesnim znamenitostima. Zvanični prijem za prijatelje iz Herforda i Voirona, priređio je u srijedu u Domu armije, predsednik Općinske skupštine, Vinko Guberina, a tom je prilikom uz istup predsjednika delegacija triju gradova upriličen i kulturno-zabavni program čiji su izvođači bili mladi iz Herforda, Voirona i Šibenika.

Službene delegacije zbratimljenih gradova sastale su se

u četvrtak, da bi analizirale rezultate dosadašnje suradnje i mogućnosti njena unapređenja i proširenja, a istog dana organiziran je izlet na Bribirske Glavice i Slapove Krke.

Za svoga boravka u Šibeniku omladina iz Herforda i Voirona ogledala se s našim om-

ladincima u raznim sportskim disciplinama.

U petak su i članovi službenih delegacija i omladina triju gradova, posjetili Obonjan — otok mladosti, gdje su mlađi gosti za brigadire priredili kulturno-umjetnički program.

D. D.

OD 1. LISTOPADA

Radovi u Zatonu i na Šubićevcu

Prvog listopada počet će radovi na uređenju vještačke staze u Zatonu i stadion »Rade Končara«, dvaju kapitalnih objekata, na kojima će se održati šibenski dio Mediteranskih igara. Poduzeće »Plan« završilo je izvedbene projekte za stazu i stadion. Najvažniji radovi u Zatonu obaviti će se na podizanju hangara u uvali Dobri Dolac i na izgradnji nove cijeline kućice. Na Šubićevcu će se, pak, adaptirati svlačionice, te natkriti dio zapadnog gledališta.

Ukupna vrijednost radova na objektima procjenjuje se na 22 milijuna dinara. Njihov završetak predviđen je za 1. lipnja iduće godine. (I. M.)

NA TEMU IZGRADNJE ROBNE KUĆE NA PLIŠCU

Milijunske štete zbog zakašnjenja

Već duže vremena trgovčka mreža na našem području ne zadovoljava potrebe stanovništva, jer ne raspolaže odgovarajućim ni kvalitetnim, ni kvantitetnim prodajnim kapacitetima za pružanje suvremenе trgovinske usluge.

Općinu i grad karakterizira manjkavost prodajnog prostora i u tome smo daleko ispod jugoslavenskog prosjeka. Sadašnji trgovčki kapaciteti nedovoljni su i površinski mali, pa se često u njima ne može ponuditi roba potrošačima, ni po assortimanu, ni količinskom. Očito je, dakle, da bi zadržavanje postojećeg stanja uvjetovalo daljnje smanjenje poslovne moći, a to bi dovelo do još većeg zaostajanja za razvojem trgovine na području SR Hrvatske. I ne samo to: Zaostajanje trgovčke mreže predstavljalo bi i kočnicu općem privrednom i društvenom razvoju, a negativno bi se odrazilo i na rast standarda u cijini.

S tim u vezi, već više od 10 godina, vodile su se na razini grada rasprave o realizaciji objekta (ili objekata), čijom bi se izgradnjom problem konačno riješio. U realizaciji gradnje, međutim, onemogućavale su unutrašnje slabosti domaće trgovine i nepovoljne lokacije.

Zato su 1975. godine radnici trgovčkog poduzeća "Šibenik" učinili prve korake na tom planu pa godinu dana nakon toga, točnije 3. studenoga 1976. postavljen je kamen temeljac za izgradnju robne kuće "Šibenik". Startalo se odmah. Nakon završetka prve faze poslova, na realizaciji programa tog objekta, krajem prošle godine potpisani je ugovor o iskopima na površini od 20 tisuća četvornih metara. Usprkos mnogim problemima, zbog blizine stambenih zgrada, građevinska poduzeća "Izgradnja" i "Ivan Lučić-Lavčević" završila su radove u vremenu od 30. siječnja do 10. travnja, kako je i bilo predviđeno. Sva miniranja i iskopi izvršeni su u najboljem redu.

Film i obrazovanje

(Nastavak sa 1. strane)

me doda da se svaki razgovori vode nakon projekcije filmova i uvodnih predavanja, onda je sigurno da će znanja koja sudionici steknu na ovoj manifestaciji biti itekako korisna.

U utorak prvog dana rada Ljetne filmske škole dr Ante Peterlić je govorio o sociologiji filma, da bi poslijepodne bio prikazan najbolji film ovođodišnje "Pule" "Okupacija u 26 slika". Uvečer je prikazan film Roberta Altmana "Tri žene". Drugog dana je prikazan izbor dokumentarnih filmova koji je pripremio Borivoj Dovniković, a uvečer je film "Julija". Skola će nastaviti rad sa predavanjima i projekcijama filmova. Između ostalog, bit će prikazani filmovi "Ljubica" i "Bravo maestro" sa Pulskega festivala, zatim izbor animiranih filmova i filmova iz svjetske produkcije.

M. RADOŠ

Ali, izgradnja robne kuće, kao što se zna (i vidi) ispod nije otpočela u svibnju. Zašto?

Odgovor smo potražili u "Šibeniku":

— Predviđeni program početka izvođenja građevinskih radova nije ostvaren zbog zakašnjenja »Plana«, na izradi i predaji projektne dokumentacije. Unatoč našim uzastopnim inzistiranjima »Plan« još uvek nije završio sve radove, što je zakašnjenje iznad svih moralnih i poslovnih uzanci, — rekao nam je direktor Robne kuće u izgradnji Maksim Brkić.

To je, dakle, bio taj "mali" uzrok, koji je povukao za sobom velike posljedice. Steta prouzrokovana zakašnjenjem početka radova za puna četiri mjeseca procjenjuje se na nekoliko milijuna dinara, a da ne gorimo o gubicima uveđenim kasnijom eksplotacijom robne kuće. To zaista nikome nije bilo potrebno.

A sad kad smo iznijeli razloge, uzroke, probleme i sagledali postojeću situaciju, recimo nešto i o samom objektu oko kojeg se sve vrti (vjerojatno će slika o njemu biti svjetlijia).

Kao što je poznato, robna kuća bit će samo jedan (ali vrijedan) objekt u sklopu trgovčkog centra u gradskom predjelu Draga-Plišac, koji će predstavljati kompleks trgovčko-uslužne djelatnosti u našem gradu. Kao najkvalitetniji i najprezentativniji objekt imat će najbolju lokaciju u okviru trgovčkog centra. Bit će smještena u strogom centru grada, u neposrednoj blizini autobusnog i željezničkog kolodvora, glavne tržnice, zgrade Suda, bolnice i banke. Isto tako, vrlo dobro je po-

Na mnogim mjestima u gradu otvorena su radilišta

vezana s trasiranim glavnim magistralnim pravcima, pa će predstavljati i gravitacijski punkt užeg i šireg gradskog područja, i cjelokupne regije. Na ukupnoj površini od 8085 četvornih metara (ne računajući ovdje i podzemni parking prostor za 120 automobila) objekt će sadržavati četiri etaže i to: podrum za prijem robe, prizemlje i dva sprata, ali je projektiran i konstruktivno pripremljen za eventualnu nadogradnju još dvije etaže.

U robnoj kući djelovat će posebni servisi i službe za potrebe potrošača, kao što su: dostava robe u stan kupca, narudžba poklon paketa, telefonska prodaja, kreditna služba, obrada tapeta i šivanje za vjesa, kutak za djecu (bar tu o.p.). A u ostalim objektima trgovčkog centra, koji svojom specijaliziranošću dopunjaju univerzalnost robne kuće, nalazit će se još i: salon automobila, knjižnica, dnevni tisk, suveniri i filatelija, optika, cvjećarna, ljekarna, restoran sa samoposluživanjem, pošta, banka...

Naveli smo, eto, samo mali dio od svega onoga što će sadržavati trgovčki centar. Ukupni troškovi izgradnje centralnog objekta (preračunato po cijenama po završetku objekta) iznositi će 180 milijuna dinara. U njemu će biti zapošljeni oko 180 radnika, a predviđa se da će svi radovi biti završeni za 13 mjeseci.

Sudeći po navedenome očito je da se izgradnja ovog objekta uklapa u društveni plan razvoja Općine Šibenik za period od 1976 — 1980. i da će, prema tome, predstavljati značajan doprinos u normaliziranju stanja prodajnih kapaciteta u gradu. Svojim suvremenim uređenjem, organizacijom i snabdjevenošću pridonijet će normalnijem i boljem snabdjevanju potrošača s područja grada i okolice.

Recimo na kraju da je unutrašnja tehnologija za taj objekat izradio dipl. ekonomist Kosta Labrovska iz Beograda, a projektnari su ga dipl. inženjeri arhitekture Vlasta i Ante Vulin iz Zagreba.

K. ERCEG

RIJEČ PO RIJEČ

Kada je to bilo „zlatno“ doba

KADA SE, kao prije nekoliko dana, sastanu eminentni rukovodioci s predstavnicima jedne komune (u ovom slučaju naše, Šibenske), onda, sasvim razumljivo, posmatračima da čuje mnogošta i dosta toga zapiše. U takvim prilikama stvari se ponavljaju, ali samo za one koji ih ne znaju dobro problematiku ili ovlaš prihvataju riječi i kazivanja. Ima nas uvijek u takvim slučajevima, koji pažljivo slušaju izlaganja i »hvataju« svaku riječ. Kažemo riječ jer ona ima elementarnu snagu činjenice i u stanju je (kada je i jedna jedina) da pobudi veliki interes i izazove asocijaciju. U javnosti su, prilikom nedavnog posjeta Šibeniku drugarice Milke Planinc i Jure Bilića (koja je povod za ovaj tekst), bile izbačene, između ostalih, i riječi: mafijaštvu, uzurpaciji, zloupotrebi, itd. Međutim izrazima koje strše kao ocjene nekih pojava naišla je i riječ »zlatno« doba komune. Da objasnim: sasvim trezveno i dokumentirano u diskusiji na skupu s eminentnim rukovodiocima naše Republike Petar Žačić, predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine općine upotrijebio je tu riječ misleći da što vjernije ilustrira razdoblje rasta naše komune (između 1965. i 1972. godine) kada je ona zaista bila obogaćena izgradnjom krupnih i reprezentativnih objekata u koje, između ostalih spadaju kompleksi naselja Solaris, vodički hoteli, Primošten, hale elektrolize u TLM »Boris Kidrić«, itd.

Naša općina, u cijeli gledano, u tom vremenskom periodu dobila je (»to dobila je« značajno zvući) sijaset tih objekata i brzo se uvrstila u područja na Jadranu sa super mo-

dernim turističkim objektima i odgovarajućim kompleksima.

Nazvati to »zlatnim« dobom naše komune pomalo je razumljivo, ali i protivrečno.

Idemo dalje: deset godina je prošlo od perioda »zlatnog« doba naše komune. Ona, ta naša komuna, općina danas grča u gubicima, jer mora plaćati ono što je prije jednog decenija dobila. Drugim riječima: mora isplaćivati dug za »zlatno« kojim je bila darivana.

Zbog toga drugarica Milka Planinc nije slučajno dobacila u šali drugu Žačiću primjedbu, zašto bi se minulo doba šibenskog rasta nazivalo »zlatnim dobom«.

I doba u kome danas živimo s izgradnjom objekata i objekata koji se izgrađuju ili planiraju izgraditi, može se nazvati ako ne zlatnim a ono srebrnim, sigurno. Mi idemo naprijed. To što sporije plaćamo dugove i vraćamo zlato za zlato stvar je — ne samo naša. Na koji način i kada ćemo — poput domaćina koji vraća kredit — stati na svoje noge, dobrim dijelom leži u nama samima. Mi imamo i mi upravljamo svim onim što smo dobili, što nam je netko pomogao da dobijemo, što imamo ili smo već izgradili. Dobrim gazdovanjem brzo možemo učiniti da pozlata ostane na vrijednostima koje pripadaju nama. A za ono drugo, što se političkim jezikom zove »pomoći društvene zajednice«, o čemu se uvijek govoriti i inzistira na sastancima kakve spominjemo, stvar je onakva kakva je bila u početku, u radanju »zlatnog« perioda naše općine.

D. GRGUREVIĆ

Zakon je jasan

Mnogim se ljudima događa i to veoma često da ne razlikuju ili pak neće da razlikuju neke osnovne odredbe koje proističu iz Zakona o stambenim odnosima. Zato će ih podsjetiti na neke stvari.

U Zakonu stoji da nitko ne može prava da ima dva ili više stanova! Tu je sve jasno, ali praksa bilježi nešto drugo i »kaže«: ima ljudi koji imaju i dva stana i uz to vikendicu ili »omanju« vilu.

I što sada ili bolje da pitamo, tko su ti koji imaju i društveni stan i kuću ili vikendicu?

Uglavnom su to dobro stojeći ljudi!

Nismo li nešto propustili u rješavanju najosjetljivijeg pitanja u čovjekovom životu, pitanje stanova? Mislim da jesmo, jer je do sada, koliko mi je poznato, jedino Pula krenula u akciju oduzimanja društvenog stana onima koji uz stan imaju i privatnu kuću.

Ne treba biti toliko pametan pa zaključiti da u stambenoj politici ima velike nepravde. Govoreći otvoreno i služeći se konkretnim primjerima učinio, bih na jednu poznatu činjenicu: ima ljudi koji imaju i društveni stan i veliku kuću ili vikendicu, a još uvijek imaju i HRABROSTI da govore o opravdanosti, humanosti i tome slično. A ja takve pitam: da li su oni uopće humani i što je to u njima humano ako recimo imaju društveni stan i kuću ili dva stana, a s druge strane ima radnika koji godinama čekaju na stan, kao i onih koji s čitavom obitelji dočekaju mirovinu živeći u vlažnom podrumu, baraci i slično.

Ili još apsurdnije: ima ih koji iznajmljuju svoje kuće ili aruštvene stanove i za to dobivaju ogromna sredstva. A koliko tek zarade oni koji svoje vikendice iznajmljuju turistima?

Radnici imaju potpuno pravo kad se ljute na određene špekulacije koje su vezane uz stambenu politiku.

I u osnovnim tezama za pripremu i stavove dokumenata za XI kongres SKJ koji je održan u Beogradu između ostalog piše: »Savez komunista i dalje će se energično boriti protiv špekulacija, malverzacija i drugih negativnih pojava u stambenoj oblasti koje posebno dolaze do izražaja u pretvaranju poljoprivrednog u građevinsko zemljište, u trgovinu, odnosno zloupotrebu stanarskog prava i slično.«

I tu je sve jasno! I što sada? Odgovorni bi trebali krenuti u akciju, jer je stan »ne samo ekonomsko, nego i vrlo osjetljivo političko pitanje. Izgradnjom Zakona o stambenim odnosima isto je što i bježanje od društvene i političke odgovornosti.«

I još samo nešto; za akciju valja pronaći LJUDE a njih je u ovakvim akcijama teže pronaći. Pa do kada ćemo bježati od odgovornosti?

Velimir KARABUVA

Split 1979

Tjedni komentar

KADROVI

O problemima koje organizacije udruženog rada šibenske općine imaju sa kadrovima često se govori. Nekoliko činjenica uvijek je u prvom planu u tim razgovorima. Prvo — neke organizacije udruženog rada ne mogu pronaći potrebne stručnjake ni za lijeka; drugo — na evidenciji SIZ-a za zapošljavanje nalazi se još uvijek velik broj visokoobrazovanih mladih ljudi koji ne mogu pronaći zaposlenje; treće — inženjeri, ekonomisti, pravnici i drugi sve češće odlaze iz proizvodnje u kancelarije; četvrti — na natječaje za studiranje na fakultetima prirodnih znanosti, koje raspisuju organizacije udruženog rada, prijavljuje se malo učenika koji su svršili usmjereno obrazovanje, itd.

Sve to, dakle, govori da je problem u oblasti rješavanja neophodnih kadrova evidentan i da se organizacije udruženog rada na sve moguće načine dovijaju kako bi dobile stručnjake.

Navest ćemo i dva primjera.

U OOUR-u II TLM »Boris Kidrić« u Lozovcu još imaju koliko-toliko inženjera za proizvodnju, ali ekonomista i pravnika jednostavno nema. O tome da su im potrebni u ovom trenutku kad se bije najkonkretnija, i, rekli bismo, presudna bitka za dohodak, kada međunarodnom tržištu (na kojem istupa šibenska aluminjska industrija) mogu uspjeti samo oni koji su dobro organizirani, i koji moraju znati šta žele i hoće na valutnoj berzi — ekonomisti su više nego potrebiti. Takoder, u vrijeme kada ZUR postaje praksa je samoupravno stasanje, uz što ekonomičnije i što veću proizvodnju, glavni zadatak, o tome da organizacijama udruženog rada trebaju pravnici ne treba ni govoriti. A, eto, činjenica je da tih kadrova nema u tom velikom OOUR-u, velikom i po ukupnom prihodu i po broju zaposlenih. Kažu, otisli su tamo gdje su im pružili bolje uvjete, što prije svega podrazumijeva veći osobni dohodak i rješavanje stambenog problema. Stručnjaci, pak, kažu da stimulacija za njihov rad nije bila dovoljna, rijetko im se pruža prilika da preuzmu poslove, odgovornosti za koje osjećaju da su sposobni, itd.

Drugi primjer iz »Poliplasta« govori suprotno. U toj radnoj organizaciji imaju dovoljno stručnjaka, i, uz to, nastoje da ih svaki dan bude što više. Rezultat takvog stanja, to svi ističu, je i dobro poslovanje — rentabilna proizvodnja, dobar plasman proizvoda na tržištu, itd — što znači visok dohodak, i, naravno, visoki osobni dohoci koji su rezultat dobrog rada i dobrog poslovanja.

Iz ova dva oprečna primjera može se izvući samo jedan zaključak — ako je sve na svome mjestu i rezultati su tu.

Stručnjaci, naravno, nisu jedini koji mogu učiniti da nekoj organizaciji udruženog rada počnu cvjetati ruže, ali je sigurno da su u svemu tome značajan činilac.

Sigurno je, takoder, da su stručnjaci neophodni u stručnim službama SIZ-ova, u planskim i analitičkim službama OOUR-a, u školama gdje se obrazuju mladi kadrovi, ali je sigurno da su više potrebni proizvodnji. Takvo nelogično stanje, da stručnjaci odlaze iz proizvodnje, traje već duže vremena i nije samo problem šibenskih organizacija udruženog rada. No, u drugim sredinama stimuliraju za »povratak« u proizvodnju, mladima se sve češće daju najodgovorniji poslovi koje oni izvršavaju na najbolji način.

Rješenje takvom stanju postoji. Prije svega u nekim organizacijama udruženog rada moraju shvatiti da se bez kadrova ne može i da se svjesno moraju odricati i ulagati u stvaranje uvjeta da stručnjaci što prije dodu. U tim nastojanjima reforma cijelokupnog školstva postavlja nove odnose — odnose koji će vezati potrebe udruženog rada i obrazovanja. Tako se sigurno neće događati da, recimo, profesori stranih jezika i slični po nekoliko godina čekaju na bilo kakvo zaposlenje.

Dakle, problema ima, ali ima i rješenja, što je mnogo važnije. Ostaje samo da se organizacije udruženog rada i druge institucije uhvate u koštac sa problemima i da ih što energičnije rješavaju. Istina takvi problemi se ne rješavaju preko noći.

M. RADOŠ

PREKUPCI »UBIRU VRHNJE«

Poznato je da na tržnicama širom zemlje prekupci uzrokuju nabijanje cijena zbog čega se životni standard radnih ljudi znatno ugrožava. Posebno je loša situacija u vrijeme turističke sezone na Jadranu. U Šibeniku još kako-tako postoji nekakva kontrola, jer tržni inspektori, iako ih je malo, dospijevaju da kontroliraju tržnice. Međutim, na priobalnom dijelu općine, posebno u turističkim mjestima općine — Vodicama, Primoštenu i na Murteru, situacija je znatno lošija. Poljoprivredni proizvodi, posebno voće je za 2 do 6 dinara skuplje nego u gradu, zahvaljujući ponajprije brojnim prekupcima. Tako dobar dio zarade poljoprivrednika prelazi u ruke prekupaca, pa nije čudno da se turisti žale. Međutim, sve dok se društvena kontrola bolje ne organizira nema mogućnosti da se turistička ponuda više prilagodi potrebama naših radnih ljudi.

E.S.

ZAŠTO SE U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA ZAOBLAZE REGISTAR-KASE

Da trojke ne liče na osmice...

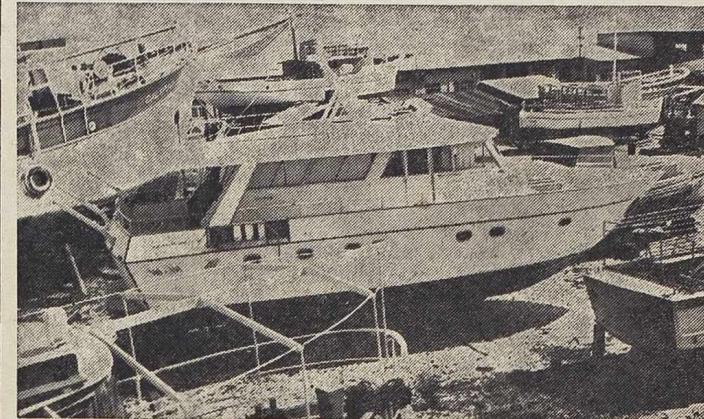
Svi ugostiteljski objekti u Šibeniku nisu uveli suvremeniji način obračunavanja usluga putem registar-kasa. Bolje rečeno, svi objekti, naročito oni manji, ne raspolažu kasa. Tu je i dalje olovka sve i sva.

Interesantno je, da se i tako gdje su uvedene, kase često zaobilaze. Teško je pretpostaviti da je razlog samo nemarnost ili ne baš lakom privikavanju na novu praksu. Tek, ugostitelji bi trebali da imaju više obzira prema gostu i prema propisima.

Tamo gdje ih nema i gdje se cijena usluge obračunava olovkom, prekršaji su očigledni. U takvim slučajevima propis kaže: u računu pored svake brojke, to jest cijene usluge, treba da je upisan, i njen naziv. Konobarji se toga ne drže, čak javno izjavljuju da im i ne pada na pamet. Gost često nije ni toliko doštojan da do njegovih očiju stigne račun, a ako se to i desi, onda nije iznenaden kad nule liče na šestice, trojke na osmice...

Kad ugostitelji ne poštuju propise, tada slijedi prijava sucu za prekršaje, kojih takoder nije malo. Ipak, kad je riječ o svim ovim prekršajima stvari kao da donekle idu nabolje.

R.T.

PRIVREDA ŠIBENIKA U PRVIM ŠEST MJESECI

Predstoje sanacione mjere

U prvih šest mjeseci ove godine ukupna šibenska privreda zabilježila je gubitak od 167 milijuna i 54 tisuće dinara, pa je ostvareni gubitak čak za 53 milijuna i 777 tisuća veći od ostatka čistog dohotka, koji iznosi svega 113 milijuna i 277 tisuća dinara.

Najveći gubici zabilježeni su u industriji, oko 92 milijuna dinara i ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti 58,5 milijuna dinara. Osjetne gubitke zabilježili su u prvoj polovini godine i radni kolektivi u oblasti građevinarstva, trgovine, prometa i veza.

Na sjednici Izvršnog vijeća Sabora Socijalističke Republike Hrvatske, održanoj 11. kolovoza, dogovoren je da se organizacijama udruženog rada, koje su poslovale s gubitkom u prvih šest mjeseci ove godine, osigura isplata osobnih dohotaka za srpanj, iznad zakonom utvrđenog iznosa mini-

malnog osobnog dohotka, i to samo do 18. kolovoza, da kad valja podnijeti prijedloge mjeđu za sanaciju nastalih gubitaka.

Šibenske radne organizacije koje su poslovale s gubitkom, obavile su isplatu osobnih dohotaka za srpanj, zahvaljujući Samoupravnom općinskom fondu za ekonomsku pomoć osnovnim organizacijama udruženog rada, koji se uz suglasnost Izvršnog vijeća Općinske skupštine, zadužio kod Jadran-ske banke za 8 i po miliuna dinara, a neke manje radne organizacije izvršile su isplatu osobnih dohotaka iz vlastitih rezervnih fondova.

Međutim, kako će dohoci biti isplaćeni za kolovoz, još uvjek nije poznato, što opravданo izaziva zabrinutost, tim prije što je i mjesec već pri kraju, a realna rješenja nisu iznađena.

D. D.

DRUŠTVENA KRONIKA

Adresa „stana“ - kabina br. 3

Tražeći lice i naličje kabine broj 3 na Jadriji, u kojoj tri mjeseca živi četveročlanu obitelj Galić, došli smo u »Izgradnju«, koju mnogi posjetiocu ovog gradskog kupališta osuđuju za uvjete stanovanja Galićevih.

— Izgradnja im je dala kabinu da smjesti stvar, a ne da se tu nastane — reče direktor ovog kolektiva, Drago Erceg, za kojeg u »Izgradnji« tvrde da je najviše učinio za radnika Jovica Galića, pokušavajući da mu pomogne. A Jovica Galić nam to objašnjava rječima:

— Nismo imali gdje, s dvoje djece i ženom koja ne radi, neželjeni smo podstanici. S druge strane čuli smo da je obitelj Galić morala iseliti iz podstanarske nastambe jer dugo nije plaćala stanarinu. Drugi štete. Ali, samom Galiću ne ide u prilog to što se tako glasno javio sa svojim zahtjevom za rješenjem stambenog pitanja, tek nedavno, pošto je ostao na ulici.

Uostalom, ovom radniku »Izgradnje« dali smo riječ u jednom od naših priloga u Dnevniku Radio-Šibenika, praveći reportazu o stanarskim dramama i putevima. Izgleda da je za ovu, on sam ponajviše krit.

Galić je rekao da je dobio rješenje za nizni smještaj u radničkoj nastambi u Ulici 3. studenoga 1944., pa iako na odluci piše da stupa na snagu odmah, on ne može useliti jer u stanu bespravno boravi treća osoba, koja nije radnik »Izgradnje« i nemoguće ju je iseliti...

Navodno, pokušavao je sve. Isto u Opcinu, Komitet, Stanicu Milicije, svuda... Do dana današnjeg ništa nije postigao, osim što mu se razboljelo oboje djece (jedno ima 15 mjeseci, a drugo 15 dana).

Sama »Izgradnja« je iznenadila takvim izjavama svog radnika, i njegovom »zahvalnošću« za sve što su učinili za njega.

Da kažemo uzgred i to da je u radničkoj knjižnici Jovice Galića, za veoma kratko vrijeme njegova aktivnog vijeka, uvedeno više radnih organizacija u kojima je radio u kratkim vremenskim periodima, a s velikim pre-

kidima: Mrkonjić Grad, Beograd, Ljubljana, Jesenice, itd... U »Izgradnji« je evo sedam godina, iako je i ovdje jednom prekidao radne obaveze.

A za sami stan, javio se prvi put 22. svibnja ove godine, kada je bio prisiljen napustiti raniju podstanarski odnos. Znajući da ima malobroano dijete, a da drugo očekuje, nastojalo se da mu se pomogne. Istog dana kada se javio sa svojim problemom, napisana mu je molba u odgovarajućoj službi radne organizacije. A samo tri dana kasnije, nadležni organ je donio odluku da mu se osigura smještaj u jedino raspoloživo radničkoj nastambi »Izgradnje«, koja se ispraznila zbog smrti ranje stanarke. Ali, u provođenju ove Odluke, nastao je problem jer taj stan koristi bespravno treća osoba, koja nije radnik »Izgradnje«.

Ta treća osoba nije htjela da iseli. »Izgradnja« je od nadležnog organa Skupštine općine zatražila prisilno iseljenje. I dok je predmet u rješavanju, s Galićem je, kako tvrde u »Izgradnji«, dogovoren da se on negdje privremeno smjesti kao podstanar, a da mu se namještaj i druge stvari do tada, privremeno smjesti u jednoj od kabina na Jadriji. Galić pak, u kabini stanuje, a to ostavlja ružan dojam.

Sad je, kažu, doveo tamo i tasta, da svi vide kako se »Izgradnja«, »brine« za svoje radnike...

Možda je ovo poduzeće ipak moralo prvo riješiti spor oko bespravnog useljenja treće osobe u baraci kojom raspolaže, pa je tek potom ustupiti svom radniku na trajno korištenje?

Kažemo možda, jer u »Izgradnji« rekoše da nisu mogli drugačije. Galićeva supruga je, »s trbuhom do zuba« i djetetom u ruci, čekala u hodniku i nije htjela izaći sve dok ne dobije kakvo — takvo rješenje. A onda su se s Galićem dogovorili. Rješenje mu daju, ali će morati sačekati iseljenje...

B. KOLAR

Rogoznička turistička razglednica

„ŽABETA“

S dopusta van pišem — iz nevelikog mjestanca, na Jadranu — mirnog i uzbudljivog — iz Rogoznice.

Najveće su ovdje — minijature! Pa tako, evo na primjer — u samom kraju ili na početku svega, našega mora — navratimo ovaj put do mještana, Žabete. Tu nam je nadomak!

Gotovo čitav dan je na svojoj prostranoj terasi — zajedno s gostima, dakako! Još prije 12 godina ovdje je završavao put koji danas vodi dalje prema vikendicama. Do prije pet ili šest godina njegova je kuća imala samo prizemlje. A onda su on i njegov »neput« zasukali rukave i podigli još jedan kat — pa su na dotada-

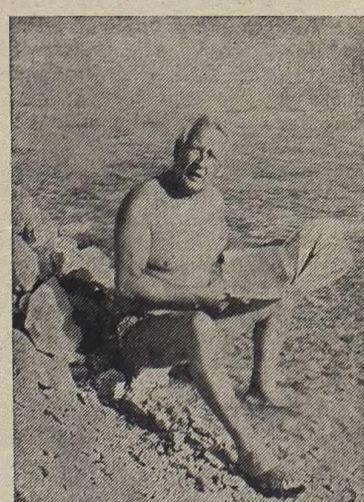
S. EDER

S popularnim u prolazu

Šjor Tonći

Sretosmo ga na plaži Pirovačkoj. Iščekivao je brata iz Amerike, da se zagrade, i pročakuju o dogodovštinama i rodom kraju.

Evo je treća godina otkako se Tonći Nalis malo pojavljuje na malom i velikom ekranu. A, nakon trogodišnje stankе, 1978. godina u njegovu stvarstvu, označava povratak televiziji i filmu!

KOLAR: Kako je došlo do toga i zašto?

NALIS: — Režiserima se čini da pojava jednih te istih lica stvara monotoniju. To vam je nešto kao smjena generacija, što li. Pa se onda opet potraže stariji glumci...

Bahrija KOLAR

šnje tri dobili još nekoliko soba.

I sada, on je — priča mi — jedne večeri pošao do turističkog:

— Da in kažen da san pun, eli, i da je u mene još jedna soba, ali je ta za mog Austrijanu, onega žutega, na punitne, ča mi svake godine stiže u isto vreme... A ona mi naša mala u turističkom veli — Dajte Žabeta, vazmite ovi lipu Slovenku... ona nan je danas 1800-ta, šta ih nismo mogli primiti!

— I ča ču... gledan, ona pliče... došla momku, a nima mesta... I vaseja san je na jednu noć, dok se ne snajde!...

Tako eto Žabeta riješi veliki problem!

Kuća mu je uz more. Samo preko ceste. Došao mu je i gost iz Austrije, koji k njemu dolazi točno jedanaestu godinu. I naš jezik, je podsta naučio. A Žabeta, kao da s terase nadgleda — uživaju li svr podjednako! U moru, dakako! U kuhinji će se već nekako složiti sa svojom suprugom Julkom.

On više ne čuje dobro, a i slabije vidi. — Ostarija san — veli — iako je za one koji ga dulje znaju, već mnogo godina isti. Ipak, ne ide više zorom da podiže vrše i mreže, i doneće marendu. Sada to čini njegov nečak.

A on, Žabeta — na terasi je, u hladu — ili baca pogled put mora, kao da nadgleda djecu svojih gostiju... da li je sva ko našlo malenu školjku... hvata li svako svoju brzu, srebrnastu ribicu...

S. EDER

Košarkaški turnir u Vodicama

Tradicionalne vodičke ljetne sportske igre završene su košarkaškim turnirom, na kojem je pobijedila Šibenska momčad »Centar«. U finalnom susretu Šibenčani su sa 68:67 pobijedili momčad »Knin«. U pobjedničkom sastavu uigrali su: Turčinov, Brajković,

Cvetić, Grubić, Kašić, Kovacić, Andelić, Petranović, Šarić, Kvinta i Zurić.

Na turniru su još sudjelovali momčadi »Marete« iz Prvić Luke, »Pristana« iz Filipjaka, »Vodica«, »Ražina«, »Stanova« iz Zadra i kadetske reprezentacije Šibenskog saveza.

Veliki promet - male zarade

Šibenski hotelijeri ovoga ljeta imat će bogatu turističku žetu. Gotovo svi kreveti bili su stalno zauzeti. Prema izvršenim rezervacijama, većina hotela imat će dobru posezonu. Usprkos tome što je ovogodišnji turistički promet povećan čak za 10 posto u od-

nosu na prošlu godinu, hotelijeri ne očekuju i rekordne prihode. I tako, dok s jedne strane vlada zadovoljstvo zbog izuzetno dobre turističke sezone, dotele se hotelijeri žale kako još uvijek nisu riješena neka osnovna pitanja statusa turističke pritvreda.

Critica

KATE

Navratite ponekad — bez predrasuda i kompleksa — u te naše polumračne, hladne konobe, u one trošne nezapažene krčmice, kakvih još uvijek ima u starim, u prastarim patiniranim jezgrama gotovo svih suvremenih, urbaniziranih aglomerata na ovom našem tlu. Ali, neka to ne bude iz puke, besmislene radoznalosti dokona čovjeka. Istovremeno vas savjetujem da u tim usputnim »izletima u prošlost« (to je glupo rečeno), ali zar ne bi neki naivan baš tako rekao? ne budete opsjednuti kojekakvim stupidnim željama, smiješnom nostalgijom, na primjer, za MIRISIMA KONOBA I KRČMI u kojima su uživali naši djedovi (očevi su nam o tome pričali) dok su iz bukara pili dobro, crno vino, sjedeći za grubo izrađenim stolovima.

Ako tako nekako mislite, uvjeravam vas da ćete se razočarati. Nećete postati ni nostalgičan, niti ćete uzdisati za proteklim vremenima naših predaka, pomalo »romantičnim«. Prijatelju, kada sam jednom prešao prag konobe, kada sam u polumraku osjetio vonj pljesni, nisam se odmah snašao. Samo za trenutak sam pomislio da sam ušao u predvorje pakla!

U jednu od tih krčmi navraćao sam nekoliko puta. Zapravo, privlačila me starija žena, koja je tu uvijek sjedila na istom mjestu. Njene oči su bile dva zamućena jezerca, a čelo poput oranice na škrtu tlu. Glava uokvirena crnom maramom, ispod koje je vrije pramen sjede kose. Vjerujte, uvijek je bila uredno, u čisto obučena.

Ta žena me jednostavno privlačila i ja znam zašto. Nije u pitanju hrabrost. Ja jednostavno nisam mogao pronaći za nju uvjerenljiv razlog da joj se približim. Uvijek je pred sobom imala čašicu s rakijom.

Nedavno sam ponovo ušao u tu krčmu i nju zatekao na istom mjestu. Od pogurenog, izmučenog barbe koji je držao ovu krčmu — a ličio je na isluženog Mefista — naručio sam rakiju. Sutio sam. Svi smo šutjeli i buljili ispred sebe.

Onda sam prekinuo tu tišinu koja mi je isla na nerve i obratio se ženi:

— Već nekoliko puta navraćam ovdje i uvijek ste tu i uvijek ste jako zamišljeni.

Onda me samo na tren pogleda mutnim očima i reče kratko:

Naime, prema tim procjenama, u osam mjeseci devizni priliv od inozemnih noćenja bit će veći za oko 20 posto nego od siječnja do kolovoza prošle godine. No stvari finansijski efekti od ovogodišnje turističke žetve ni izdaje nisu primjereni povećanju prometa. Izvanredno povećanje cijena prehrabbenih artikala u špicu turističke sezone dovelo je hotelijere u vrlo nezavidnu situaciju. Ni cijene na šihi usluga, zbog povećanih cijena živežnih namirnica, nismo smjeli mijenjati. Stoviše, cijene u ovoj godini bile su minimalno povećane u odnosu na lanjske, budući da smo morali zadržati konkurenčki položaj.

Prema tome, one nisu bile primjereno povećane u odnosu na troškove poslovanja. Nadalje, na početku godine bilo je riječi da će se hotelskoj privredi odobriti regres od 3 do 5 posto na osnovi ostvarenog deviznog priliva od inozemnih noćenja. Međutim, već je kolovoz, a od toga ništa. Cuju se čak nagovještaji da bi taj regres mogao biti smanjen u odnosu na dosadašnji.

Izlaz iz takve situacije, prema riječima direktora šibenskih hotela, treba tražiti u izjednačavanju hotelsko-turističke privrede s ostalim izvoznim granama. Izlaz se može tražiti u povećanju cijena usluga, ali zato turizmu treba dati potpuno novi tretman — status izvoznika i tako ublažiti skok cijena.

Ujedno bi trebalo prići izradi dugoročne politike razvoja i time stvoriti povoljnije uvjete poslovanja.

R. TRAVICA

— E, moj Šjor!
Osjećao sam se prilično glupo.
Onda se umiješa barba drhtavim glasom:

— Ona je uvijek takva! Kate naša!
Ona ispje do dna čašu rakije i ja onda zamolim barbu da donese još po jednu svakome.

Kate ne reče ništa, niti me pogleda.
Barba stavi pune čaše ispred mene i KATE:

— Uzdravlj, Kate!
— Zdravlj mi bili — reče ona promuklim glasom. Hvala Vam!

Pritom me pogleda. Osjetih da je pogled nešto drukčiji. Ona mutež je nestajala. Bistrinu sam naslutio. Ali, možda je to bila samo varka.

Pitam je:
— Jeste li sami, Kate, u životu?
Ona me pogleda prodornim pogledom od koga se uznenim, i ništa ne reče.

Barba se ponovno umiješa u naš razgovor, dok je sjedao kraj mene.

— Imala je muža u Kaliforniji, ali se spetljao s nekom Mađaricom i od tada se više nije javio.

— To nije istina, stari! Odakle ti to znaš?
Moj Frane je umro! On me nikada ne bi mogao napustiti!

— I sina ima negdje u Sloveniji — nastavi barba. — Ona ga je školovala. A on ju je, moj Šjor, potpuno zaboravio.

Zabranjujem ti, stari, da govorиш! To su moje muke, moje boli.
Ti vodi brigu o svojima...
Onda se obrati meni:

— Zašto želite čeprkati po tuđim nesrećama?

Ja se postidih. Shvatio sam da Kate ima pravo.

Uđe dvoje ljudi bez pozdrava i sjednu za susjedni stol. Odmotali su novinski omot u kojem je bila salama i kruh.

Kate mi se iznenada obrati:

— Znate, berekini me zovu luda Kate.

U tom trenutku Kate je za mene bila velika žena. S puno poštovanja prema njoj pružio sam joj ruku kada sam odlazio.

Eto, tako! U današnjim konobama i starijim krčnicama susrećete danas takve ljude.

Vi, koji posjećujete Solaris, primoštenke i vodičke hotele, Lava, Medenu i tako dalje, navratite se ponekad i u ove »jazbine«. Možda ćete se uzneniriti, možda ćete početi o nečemu razmišljati. Nitko ne traži da budete bolečivi prema ljudima koje ćete tamo sretati. Ali, nemojte im se, zaboga rugati, kao što se berekini rugaju Kati.

D. KUĆINIĆ

Iz Rogoznice

Na pomolu - vodovod

Ovogodišnja turistička sezona u Rogoznici premašila je sve očekivanja kao i u drugim mjestima širom Jadrana. U kućnoj radnosti svi raspoloživi kapaciteti bili su stalno popunjeni, puna su bila i radnička odmarališta. Sve to je unisilo posebno raspoloženje među mještanim. Sada kada se sezona približava kraju, mještane, vikendaše i mnogobrojne turiste, koji su stali gosti Rogoznice, posebno su obradovale dvije vrlo važne vijesti

za budućnost razvoja turizma u Rogoznici.

Poslije dugogodišnjih primjedaba na čistoću mjesta, naročito na bacanje otpadaka — smeća u more, mjesna zajednica napokon je uspjela da organizira odnošenje smeća na suvremeniji način, pomoći papirnatih vreća, koje će se tri put nedjeljno odnositi na jednici deponij. Iako su ovaj napor mjesne zajednice pozdravili svi stali i povremeni mještani, trebat će da društve-

ne organizacije poduzmu niz mjeru da se mještani odviknu od starih navika, bacanja smeća u more i da prihvate suvremeniji način njegova odnošenja.

Druga značajna novost koja je obradovala Rogoznicane je dobijanje rješenja o uplati akontacije za izgradnju toliko željenog i očekivanog vodovoda. Prošle godine od većine mještana usvojen je referendum o samodoprinosu za izgradnju vodovoda u iznosu od

KUD „SLOGA“ IZ ZATONA

Predsjednika KUD „Sloga“ iz Zatona, Slavku Živkovića, zatekli smo na „šentadi“ i zamolili da nam pobliže ispriča o ovom simpatičnom društvu i radu njegovih članova.

Slavko, inače potpukovnik u mirovini rođen prije šezdeset godina, za vrijeme stare Jugoslavije bio je član pjevačkog zbora i tamboraškog orkestra u svome Zatonu. Rado nam je govorio o radu i djelovanju KUD-a „Sloga“ kojega češće susrećemo na raznim prigodnim manifestacijama.

KUD „Sloga“ formirano je 1975. godine. Društvo broji oko 100 članova, a u njemu djeluju: mješoviti pjevački zbor sa 35 člano-

va, mandolinški orkestar sa 25 članova, folklorna skupina od 23 člana, i balet od 22 člana — uglavnom djeca od 10 do 14 godina.

Od formiranja društvo je izvelo izvan Zatona niz priredbi: Mandolinški orkestar učestvovao je na omladinskoj smotri u Vodicama, smotri u Šibeniku, na međunarodnoj smotri folkloru u Zagrebu i za televiziju snimio „Staru zatonsku svadbu“. Društvo je predalo koncerte u selu Oćestovo u Bukovici, itd.

Na slici: mješoviti zbor zatonske „Sloga“.

D. L. Solus

Nakon oslobođenja »Vodička glazba« je još nekoliko godina djelovala u sastavu vojne glazbe XIX sjeverno dalmatinske udarne divizije. Kad se većina glazbara demobilizirala i vratila u Vodice, odlučeno je da se rad glazbe nastavi. Uz pomoć novoosnovane Gospodarske zadruge koja je okupila sve zanatlje Vodica, nabavljeni su instrumenti, tako da je mogao početi rad. Već poslije nekoliko godina Glazba odlazi na savezne radne akcije na kojima je sudjelovala u izgradnji porušene zemlje i svrhom uveseljavala omladinu. Po dva su mjeseca sudjelovali na izgradnji autoputa »Bratstvo-Jedinstvo«, na podizanju studentskog grada u Zagrebu, te na izgradnji željezničke pruge Dobojsko-Banja Luka.

Broj glazbara se ipak nakon rata postepeno osipao. Iako nije prošla ni jedna svečanost, praznik ili značajniji događaj bez sudjelovanja Glazbe, ipak se sve manji broj ljudi zanimalo za rad u jednom takvom muzičkom udruženju. Naime, mnogi su stari članovi prestali svirati, jer su otišli na razne dužnosti. Osim toga, krajem četrdesetih i početkom pedesetih godina iz Dalmacije, pa i iz Vodica, iseljeno je dosta ljudi u Slavoniju i Vojvodinu. Istovremeno, sve se više smanjivao utjecaj KPJ, odnosno SKJ na djelovanje unutar glazbe koja je u predratnim danima bila glavno uporište njene aktivnosti. Od 1961. do 1970. godine, »Vodička glazba« je djelovala čak bez kapelnika za kojeg nije bilo dovoljno sredstava. U to vrijeme (1963.) izgorjela je zgrada u kojoj je Glazba djelovala od samog osnutka. Bez prostorija i bez kapelnika rad Glazbe nije bio tako intenzivan kao prije, čak se i broj aktivnih glazbara smanjio na svega 20 do 25 članova. Ipak se našlo rješenje, jer je nađen privremeni smještaj u bivšoj čitaonici Zadružnog doma. Međutim, ni to rješenje nije bilo trajno i poslije nekoliko godina Glazba seli u prostorije iznad »Na-Me«. Početkom 1970. godine ipak se nalazi izlaz iz višegodišnje stagnacije. Angažiran je novi kapelnik koji je uz podršku cijele Glazbe uspio da oživi rad

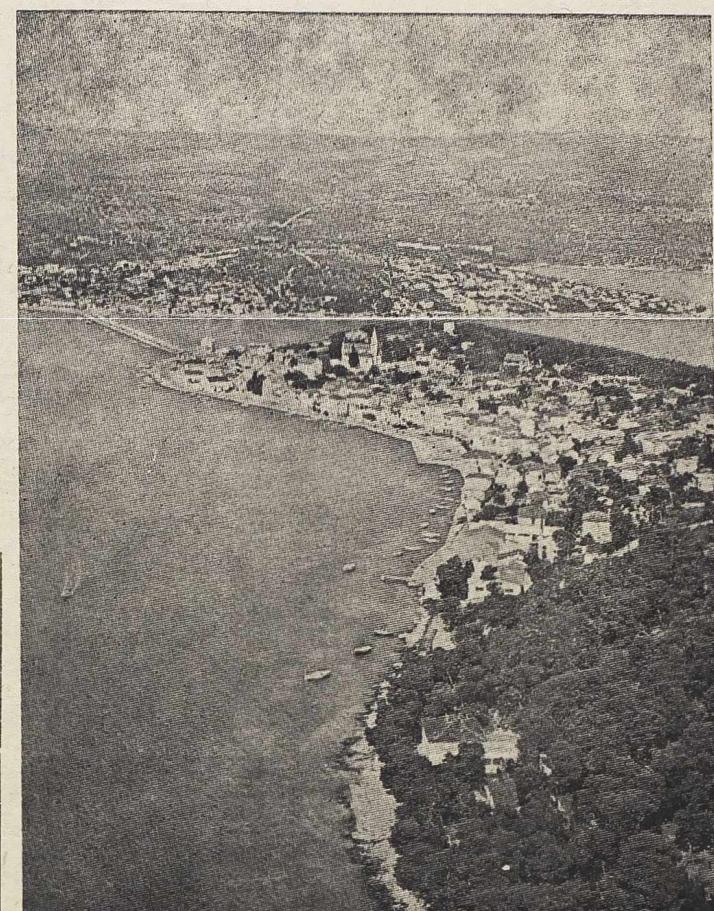
50 GODINA VODIČKE GLAZBE (3)

Podmlađen sastav

na muzičkom usavršavanju. Glazba te godine inicira ponovno pokretanje škole za učenje mlađih naraštaja glazbarskom umijeću i uskoro su počele intenzivne vježbe i učenje četrdesetak osnovaca. — budućih glazbara. Od tada, može se reći, počinje novi period u djelovanju te glazbene institucije.

Pomlađena vodička glazba

Panorama Rogoznice

10.300 dinara, koji iznos treba da se u ratama uplati do kraja 1979. godine, do kada se očekuje da će prve kapi vode poteci rogozničkim vodovodom. Osim mještana i vikendaša izgradnju vodovoda pomoći će — Fond za vodoprivredu i JNA. Ako finansijska sredstva budu pristizala prema predviđenom planu, a privredna organizacija Vodovod, koja je nosilac izgradnje, kao i drugi društveno-politički faktori grada i mještana poduzmu sve organizacijske i druge mjere, može se očekivati da će se dugogodišnji san Rogoznicana ostvariti i prije kraja naredne godine.

Što će značiti voda za Rogoznicu, o tome ne treba ni govoriti, naročito za razvoj turističke privrede. Stojimo pred novim razvojem turističke privrede na Jadranu. Za Rogoznicu, koja je po svom geografskom položaju i prirodnim lje-

potama veoma atraktivna za razvoj komercijalnog turizma, sada joj se pruža šansa. Sve to neće ići samo od sebe. Mještana zajednica, a naročito Skupština općine Šibenik i turistička privreda, trebale bi već sada da počnu pripreme da se prirodne šanse Rogoznice iskoriste. To znači da bi trebalo odmah započeti izradu idejnih projekata razvoja turističke privrede u Rogoznici i pronaći potencijalne investitore.

Na kraju, smatramo da bi društveno-političke organizacije Rogoznice trebale iskoristiti ova dva krupna uspjeha u razvoju mesta i da svoje mještane i vikendaše, kojih na području Rogoznice ima nekoliko stotina, detaljnije o svemu upoznaju, jer nam se čini da na tom planu nije sve dovoljno urađeno.

Juraj LUŠIĆ

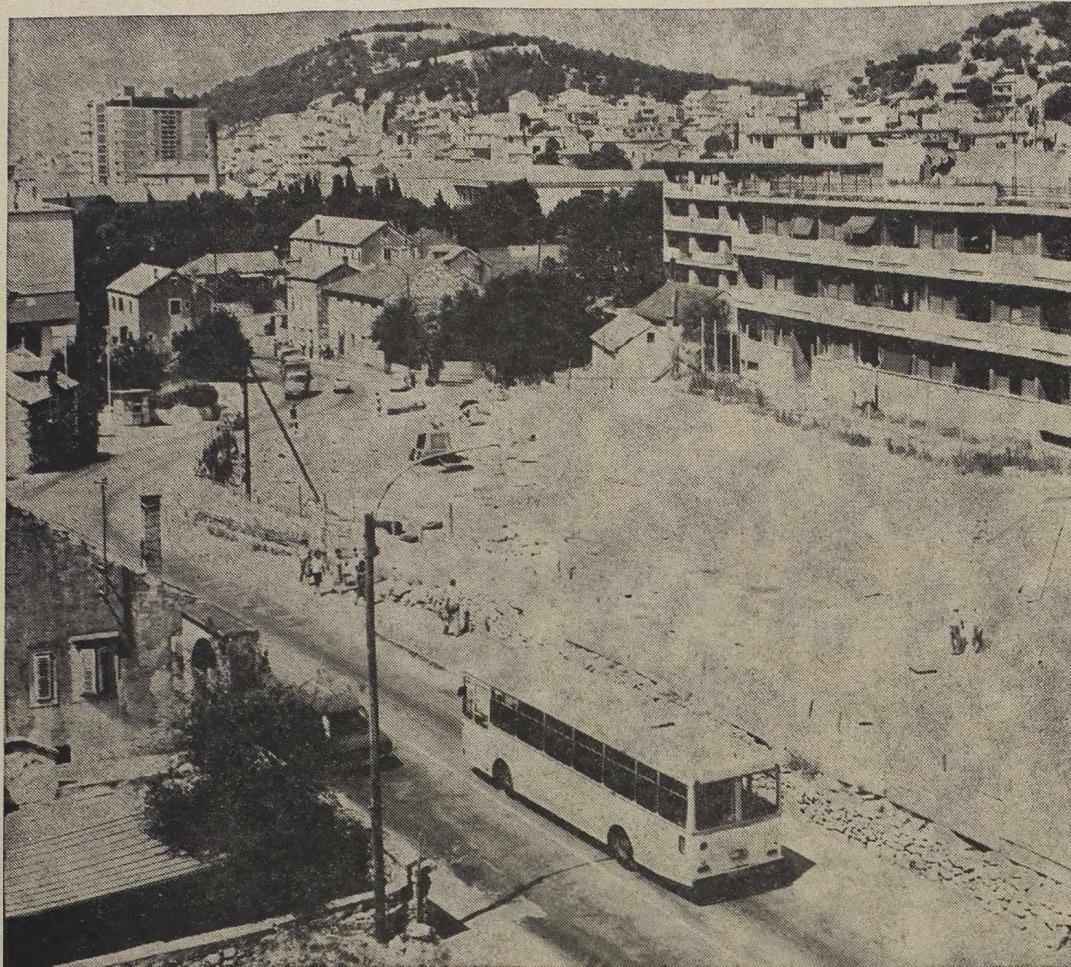
Već 1971. godine mladi glazbari izlaze pred svoje mještane da pokažu koliko su naučili za godinu dana. Vodičani, a kasnije i svi drugi koji su imali priliku slušati muziciranje te djece, stare između 11 i 14 godina, bili su oduševljeni. Uskoro su uslijedili pozivi za nastupe i van Vodica, pa su tako već te godine mladi glazbari imali čast da sudjeluju na otvorenju Jugoslavenskog festivala djeteta u Šibeniku.

Od tada se rad u Vodičkoj glazbi znatno intenzivirao. Mladi su se veoma brzo uklopili u rad starijih i već poslije nekoliko godina Vodička glazba počinje davati i opsežnije koncerete i sudjelovati na raznim natjecanjima. Više su puta nastupali na promenadnim koncertima u Zagrebu, postali su stalni gosti JFD-a, nastupali su i u Ljubljani. Posebno im je draga sudjelovanje na natjecanju deset biranih limenih glazbi SR Hrvatske u Karlovcu prošle godine, gdje su osvojili treće mjesto. Od prije nekoliko godina surađuju sa glazbom iz Bakra.

Danas u Vodičkoj glazbi djeluje i mali zabavni sastav koji je uvježbao tridesetak šlagera, što predstavlja novost u njihovu muzičkom usavršavanju. Međutim, već sada postoji potreba da se ponovo angažiraju novi mladi glazbari koji će nastaviti gdje su njihovi prethodnici stali. Sadašnja glazba, iako po prosjeku godina, mlada, jer su to uglavnom mlađi od 14 do 21 godine, među kojima ima i devet djevojaka, već sad treba misliti na podmladak. Takav odnos prema mladima onemogućit će situaciju kakva je bila prije petnaestak godina. To je najbolji put da Vodička glazba i dalje pobire priznanja sa raznih strana, među kojima se danas posebno ističe Orden bratstva i jedinstva sa srebrnim vijencem koji je Glazba dobila za naročite zasluge i uspjehe u muzičkom i kulturno-zabavnom djelovanju i razvijanju bratstva i jedinstva.

(Kraj)

Edvard SPRLJAN

Zašto su obustavljeni radovi na ulazu u grad

Grlom u jagode ...

Narodna izreka kaže: Što možeš učiniti danas, ne ostavljaj za sutra.

Kako sada objasniti to što se dogodilo na rekonstrukciji Ulice Borisa Kidrića u predjelu Baldekin?

U jeku gradnje čiji je završetak od izuzetnog značenja, ne samo za centar grada, već i mnogo šireg domaćaja, obustavljeni su radovi! I to zbog neriješenih imovinskih odnosa, koji su se morali riješiti, davno prije početka ovih radova. Pa, to se (samo) nama može dogoditi!

— Radove je nemoguće nastaviti stoga što nisu odstrane ni određeni građevinski objekti na radilištu, a što je, prema dogovoru, trebao izvršiti SIZ za komunalne poslove — tvrde u »Kamenaru«, Komunalnom poduzeću za ceste koje je privatilo izvesti ove radove, ali evo, i obustaviti izvedbu!

Iako u toj organizaciji udruženog rada svi znaju da prije ulaska u jedno gradilište moraju biti riješeni imovinski odnosi i uređena kompletan tehnička dokumentacija, u slučaju Baldekina, to nije učinjeno.

Stoga je izvođač radova ostalo da konstatira: »Gradnjem ove ceste, svaki dan se otvaraju novi problemi. Investitor je mislio samo na cestovne troškove, ali ne i one prateće, bez kojih se rekonstrukcija ove saobraćajnice ne može zamisliti.«

Da navedemo samo neke od problema: neriješene priključnice na postojeće stambene blokove, pristup Zagorskoj i Triglavskoj ulici, te križištu Bosanske s Ulicom Borisa Kidrića.

Što se tiče imovinsko-pravnih problema evo i »glavne smetnje«: Na Baldekinu se ispriječio stambeni objekt Belamarić, koji treba srušiti. Ali bi prethodno nadležne stručne službe Općinske skupštine morale riješiti problem otkupa ove građevine!

Slično je i s izvedbom nekih drugih radova, radi planiranog premještanja gradskog saobraćaja izvan postojeće cestovne trase.

Početak i spoj rekonstrukcije Ulice Borisa Kidrića iznad bolnice i za to vezana gradnja podhodnika na ulazu u sportsku dvoranu, ne može otpočeti jer se ispriječio drugi građevinski objekt, ovaj put, objekt Friganović, — kazuju u »Kamenaru«.

I stječe se dojam da problem leži u otkupu i rušenju kuća Belamarić i Friganović, kako bi se »raščistio« teren za nastavak radova na rekonstrukciji ove saobraćajnice. No, sada se postavlja pitanje finansijske problematike, bolje reći sredstava za otkup tih zgrada, pa i rada pojedinih stručnih službi Općinske skupštine, SIZ-a za komunalne poslove, pak i samog izvođača radova, tj. »Kamenara«.

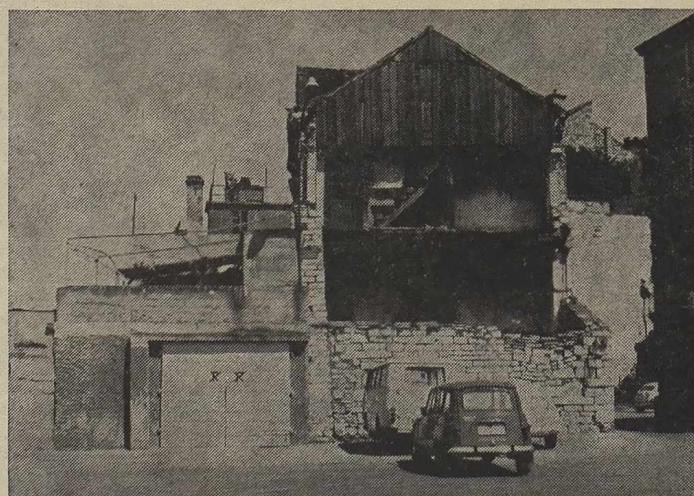
Jer, ući u rekonstrukciju glavne saobraćajnice koja uvođi u centar grada bez adekvatne tehničke dokumentacije i rješenja imovinskih odnosa, u najmanju je ruku neozbiljno, a da ne govorimo o riziku takvog zahvata, koji se,

evo, i pokazao.

U »Kamenaru« su znali za ove probleme, kao što su to znali i u Općini i SIZ-u za komunalne poslove. Pa, ipak se ušlo u ovaj zahvat, grlom u jagode. Direktor »Kamenara«, Nikola Juraga, reče nam da je Općina kazala ovoj organizaciji da će paralelno sa radovima, rješavati i njihove pretpostavke, pa i imovinske odnose, prije nego se stigne do tog dijela dionice. A sada se »prašina« diže oko finansijske problematike. Sam »Kamenar« osipa svoje snage i sredstva na sporedne poslove: praveći prilazne puteve do stambenih objekata u naselju Buale, i rješavajući pitanja rasvjete, u naokolo ove saobraćajnice.

Objekti Belamarića i Friganovića čekaju da se uzmognu sredstva pa da se otkupe. A sama rekonstrukcija Kidričeve prometnice, sudeći po »zatisju« koje je nastalo po obustavi radova na njoj, sačekat će.

Bahrija KOLAP

RUGLO GRADA

U sibenskom predjelu Dolac, točnije na Obali palih omladića, već punih 35 godina stoji porušena u zračnom napadu na Šibenik 13. prosinca 1943. kuća, koja u svakom slučaju predstavlja ruglo za taj dio gradske rive. Nije nam poznato, čiji je to nemar ili nebriga — ali smatramo da je krajnje vrijeme da se ta ruina na neki način barem »dotjera«.

gradska kronika

Prvi glas Šibenske rivijere

Puna terasa vodičke pivnice »Borik« toplo je pozdravila sudionike natjecanja pjevača amatera šibenske općine, koje su pod nazivom »Prvi glas šibenske rivijere« po četvrti put zajednički organizirali hotel-sko-trgovačko poduzeće »Vodičanka« i Turističko društvo Vodice. Publika i žiri ocijenili su najboljim među 11 sudionika lozovački duet, braću Periću i Zdravku Gulina, koji su interpretirali skladbu »Zlato moje«. Druga nagrada žirija pripala je Vojni Čižin-Sain iz Vodica, koja je pjevala »Pisma ljubavi«, a treća, također Vodičanki Kseniji Benaković za interpretaciju poznate skladbe »Yesterday«.

Žiri je dodjelio posebna prianja 13-godišnjoj Dolores Mirković, kao najmlađoj sudionici, te danskoj gošći Nini Pedersen, koja je nastupila uz vlastitu gitarsku pratnju. Pobjednik »Prvog glasa Vodica« Vicko Perkov nastupio je kao gost. Njega je, kao i sve ostale pjevače, pratilo vokalno-instrumentalni sastav »Tempera« iz Zagreba.

Na kraju valja pohvaliti organizatore ove simpatične zabavne priredbe, koja je posta-

la nerazdvojni dio vodičke turističke razglednice. Posebne pohvale zasluguju Slobodan Roca i Ante Bilan, koji već četiri godine stoje na čelo organizacije »Prvog glasa šibenske rivijere«.

Pobjednički duet braća Gulin

Konobe koje krne ugled grada

Ja sam jedan od mlađih čitalaca Vašeg lista. Veoma sam zadovoljan njegovom kvalitetom. Za sada nikkavih zamjerki nemam. Nadam se da i, drugi tako misle. Ukoliko nastavite u tom stilu vjerujem da nećete doći u situaciju da ponovno ukidate jedini lokalni list na ovom području.

Do sada sam stalno isčekivao da će ponešto napisati o gradskim konobama, tj. »KLUBOVIMA PIJANACA«, koji štete više nego koriste ugledu i ljepoti grada. Počevši od »NARODNE TEHNIKE«, tj. preko puta nje kod RT-servisa, u starim i uskim ulicama

i u Docu. Da li se tko sjetio da zapita te posjetioce ili bolje rečeno prijatelje dobre kajpljice zašto oni tu provode čitav dan, prepričavaju doživljaje uz prokletu čašicu.

»Neće osjećati glad, neće osjećati ni žed duša će im biti ispunjena, lažnim i varljivim zadovoljstvima nastalim teškim alkoholizmom. Duša će im biti zatrovana ali oni to neće osjetiti. Nećete se, drugovi pijanice, sjetiti da će vam jednog tako lijepog dana i smrt doći iz tih vaših čaša.«

Novi način trgovine stokom

Šibenski mesari neće više kupovati živu stoku izravno od seoskih uzgajača, već jedino preko otkupnih stanica. Tu novost donijet će općinska Odluka o prometu robe da malo kako bi se zaštitio ugroženi stočni fond.

Stočni sajmovi postali su jedino mjesto na kojem uzgajači stoke obavljaju razmjenu međusobno. Prema tome privatni mesari ili nabavljaci društvenih kolektiva neće moći od uzgajača na sajnovima kupiti stoku. On će moći stoku kupovati za klanje na otkupnim stanicama pod nadzorom veterinarskog i tržišnog inspektora.

Inače, stočnim sajmovima i otkupnim stanicama upravljat će mjesne zajednice ili poljoprivredne zadruge. Prodaja stoke na otkupnim stanicama neće utjecati na opskrbljenošć tržišta, ali će zato unijeti mnogo više reda u trgovini stokom koja nije bila lišena špekulacija pojedinih kupaca, napose privatnih mesara.

R.T.

OBAVJEŠTENJE UMIROVLJENICIMA OPĆINE ŠIBENIK

Obavještavamo umirovljenike da Udruženje umirovljenika Šibenik vrši osiguranje domaćinstava. Krajnji rok je 30. VIII 1978. Potrebno je da svim umirovljenicima koji su bili osigurani za 1977-78. g. ako žele da isto produže, da dodu do gornjeg roka, a novi osigurani ukoliko žele osigurati, neka dođu u Udruženje umirovljenika, Ul. Zadarska br. 4 svakog dana od 7 do 11 sati osim subote.

Isto tako ovo udruženje vršiće uplatu za ogrjevno drvo do 15. IX 1978.

Milorad MILOVIĆ
Sibenik
Put Gvozdenova 29

150 godina groblja sv. Ane

U prisustvu gradskog načelnika Antuna Galbianija i biskupa Filipa Bordinija, 25. svibnja 1828. godine, predano je gradu na upotrebu novo groblje, koje su u početku Šibenčani nazivali grobljem Gospe od Kaštela, a kasnije grobljem sv. Ane (uz ovaj naziv održao se u narodu i drugi: Kaštel). Stope deset godišnjica ovoga groblja povod nam je da kažemo nekoliko riječi o ukopštima starih Šibenčana kojima su se služili do njegova otvaranja.

Jedno od najstarijih poznatih grobišta Šibenika (XIII st.) nalazilo se na terenu zvanom Psare (prostor od današnjeg hotela »Krka« do iza zgrade pošte i današnje Ljubljanske ulice). Tu je do 1319. godine postojao franjevački samostan i crkva, koji su te godine, u vrijeme rata koji je Šibenik vodio protiv bana Mladena Šubića Bribirskog, bili porušeni. Grobište je, međutim, i poslije toga ostalo.

Druge mjesto za zajedničko pokapanje mrtvih prostiralo se uz današnju varošku crkvu Gospe van grada (odnosno nekadašnju crkvu sv. Kuzme i Damjana). Bilo je to šibensko »Šematorije«. Imamo dokaza — grobni prilizi pronađeni 1952. god. prigodom pripreme terena za podizanje zgrade današnje narodne banke — da su se na tom mjestu Šibenčani pokapali od XII stoljeća.

Na mjestu današnjeg sjemeništa, do 1927. godine nalazila se starinska crkvica sv. Martina, a uz nju u XV i XVI stoljeću lazaret (najviše za guvavce). Oko crkvice i lazareta ukopali su se umrli od kužne bolesti.

1778. godine pravoslavni Šibenčani podigli su crkvu sv. Spasa i oko nje uredili groblje.

Uporedno s ukapanjem na tim grobištima, stari Šibenčani su svoje mrtvace sahranjivali unutar gradskih zidina, gotovo u svim crkvama i oko njih. Uz crkvi sv. Frane i u samostan-

Kino „Šibenik“ najposjećenije

U ovim ljetnim mjesecima Šibenčani slabo posjećuju kina. To je zapravo mrtva sezona kada se kinematografi inače slabo posjećuju. U Šibeniku rade redovno dva kina »Tesla« i »Šibenik«, a nerедovno ljetno kino »Simo Matavulj«. Najslabije su kina bila posjećena u mjesecu lipnju zbog nogometnog prvenstva (oko 12000 gledalaca u sva tri kinematografa). U srpnju je situacija bila nešto bolja (ukupno oko 17000 posjetilaca; 2300 u ljetnom kinu, 10900 u »Šibeniku«, a ostalo u kinu »Tesla«). Kino »Šibenik« je najposjećenije, mada nema klima uređaje. (Za pravi klima-uređaj moralno bi se potrošiti oko 4,5 milijuna dinara).

Kino »20. aprila« moralno se zatvoriti zbog slabe posjećenosti i zato je otvoreno ljetno na ljetnoj pozornici »Simo Matavulj«. Međutim, događa se da ljetno kino u toku jednog mjeseca ima samo desetak predstava, zbog različitih priredbi i koncerata što se održavaju na ljetnoj pozornici.

V. IVIĆ

skom dvorištu nalazio se najveći ukopišni prostor unutar gradskog areala. U samom prostoru crkve bile su smještene grobnice plemića i uglednijih građana. Tako je u crkvi sv. Frane pokopan Božo Bonefačić, poznati šibenski kartograf i bakrorezac i povjesničar Franjo Divnić. U Novoj crkvi nalazila se grobnična majke književnika i pisca Ivana Tomka Mrnavića. U katedrali je pokopan Juraj Sizgorić, biskup šibenski, Juraj Čulinović, slikar, filozof Ambroz Mihetić i mnogi drugi.

Međutim, ukopišta i grobnične unutar starog gradskog tkaiva ograđenog visokim zidinama, pogoršavali su zdravstvene i higijenske uvjete života, a ne rijetko su pridonosili i širenju zaraze. Šibenski povjesničar Franjo Divnić (1607–1672) opisuje kako su Šibenčani lipnja 1649.; u prvim danima velike kuge, vjerujući da se par dana ranije pokopani građani povukodlačio (a to je bio prvi

smrtni slučaj od kuge), jurnuli su u crkvu sv. Ivana, otvorili mu grob, izvukli ispred crkve lešinu, probadali je kolcem i gazili je, pa tako pospješili širenje epidemije.

Devetnaesto stoljeće donijelo je napredak zdravstvene službe i učvrstilo spoznaju o opasnosti raštrkanosti ukopnih mesta i pokapanja unutar gradskog prostora.

Zbog toga je šibenska općina 1828. godine uredila novo zajedničko groblje podno Kaštela i zabranila pokapanje u gradu i na »Šematoriju«. Nije baš bila najsjretnija lokacija novog općinskog groblja, jer je teren bio neprikladan, a njegova površina mala i bez ikakve mogućnosti za širenje. To je uvjetovalo da se grobnične grade i ureduju bez plana i reda i da se već u prvim poratnim godinama među značajnim komunalnim pitanjima Šibenika pojavi i problem izgradnje novog groblja.

S. GRUBIĆ

SASVIM je razumljivo da brojni Šibenčani, Vodičani, Primoštenci, Rogozničani i drugi koji odavno žive po raznim mjestima i krajevima naše zemlje, godišnji odmor provedu u svome mjestu, u svome rodnom gradu ili gradu svojih roditelja. Mnogi takvi navraćaju se na našu redakciju, interesiraju se za rad Uredništva lista i traže da se pretplatne. Poneki, sto nas posebno raduje, znaju izgubiti po cijeli dan odmora u namjeri da »nas pronađu«, dadu adresu i izvrše uplatu na »Šibenski list«.

Nedavno je jedan naš Šibenčanin koji dugo živi u Nišu došao u Uredništvo i gotovo s prijekorom prebacio našem propagandistu kako to da ga

nije pretplatio kada je on onda »prije jedanaest godina« bio redovan pretplatnik i čitalac.

Drago Malenica iz Biograda n/m sa suprugom našao se jedno poslije podne u Šibeniku, kada administracija uredništva ne radi. Ipak se snašao: kod poznatog i popularnog brijača Červara ostavio je novac s molbom da ga on pretplatni za cijelu iduću godinu.

Željko Bujas, Majda Bjedov, Ranko Frua, Tanja Kurtović, svi iz Zagreba iskoristili su svoj boravak u Šibeniku i njegovoj lijepej okolici za upis na pretplatu. Čak i Drago Laća, vojnik iz Negotina nije se htio vratiti u garnizon bez pretplate na »Šibenski list«. Grga Čupić iz Skoplja, Marinko Polić iz Niša, Ante Periša iz Filip Jakova... neće u buduće da u svojim domovima budu bez glasila šibenske komune.

Eto, iz mjeseca u mjesec pojavljuje se broj pretplatnika za naš list. To je u jednu ruku normalno ako se uzme u obzir da je naš list krenuo novom serijom gotovo u ljetno vrijeme, u vrijeme kada za novine ne vlada takav interes kao u jesenjim i zimskim mjesecima.

Sve nas koji radimo u Informativnom centru, odnosno »Šibenskom listu« radujemo ovakve akcije. Želja za pretplatom na ovaj način i u ovakvim prilikama više je nego obična pretplata. To je i priznanje i obaveza nas i svih naših novinara.

Hvala svima onima koji nam na ovaj način primaju i čitaju list.

UREDNIK

Izgled nekadašnjeg groblja »Šematorija« (danas Gospo van grada)

U nas: 10-15 posto alkoholičara

Njihov ili naš problem

Alkoholizam spada u društvene bolesti, koje u posljednje vrijeme zauzimaju osobito važno mjesto u socijalnoj i medicinskoj problematici, kako u svijetu, tako i kod nas.

Liječenje ove bolesti je relativno novijeg datuma. Dugo se smatralo, a nerijetko se tako misli i danas, da ta najčešća bolest modernog čovjeka nije socijalno medicinski problem i da se alkoholičarima ne može pomoći. Štoviše, tretira se kao moralni defekt, pa nije nikakvo čudo da bolesnici i njihove obitelji skrivaju pred drugima probleme te vrste i izbjegavaju liječenje.

A posljedice ovakvog stava

o tom pitanju su ogromne.

Računa se, da su, na našem

području, 10 do 15 posto odraslih muškaraca kronični alkoholičari.

Možda podatak sam

za sebe ne govori dovoljno,

ne djeluje zabrinjavajuće.

Ali, isto to ne može se kazati i

za ono što se krije iza toga.

Prva konzumacija alkohola

zbiva se kod nas, prosječno,

u dobi od 15,5 godina, a ovisnost

oko 11 godina, do dolaska na

liječenje. Kad dijete jednom

popije čašu (a obično je do-

biva od vlastitih roditelja) o-

pasnost da će se kod njega,

(ako se radi o muškom djetu)

razviti prekomjerna potrošnja

alkohola iznosi 15 posto,

a da će postati »pijanac«, daljnih 15 posto.

Alkoholičarima je osjetno

smanjen životni vijek, pa u

projeku žive 52 godine, tj. 10

do 20 godina manje od ostalih ljudi. Postaju radno nesposobni u najproduktivnijoj do-

bi života (između tridesete i pedesete godine), a radni vijek smanjuje im se za oko 10 godina. Često se govori da je alkoholičar nemoguć na radnom mjestu kad je pijan, a inače je odličan radnik. Ilustracije radi, navedimo još jedan podatak: kad bi se broj od 60 dana, koliko ih bolesnici ove vrste, provedeu godišnje »na bolovanju«, pomnožio s brojem radnih sati, pa sve to pretvorilo u novac, nastali manjak bio bi jednak gubicima uvjetovanim požarom u glavnom pogonu neke tvornice. A uzroci deficitu traže se svugdje približno nego tu.

Pa onda delirijum tremens, alkoholna epilepsija, halucinoze, oštećenja jetre itd., a da ne govorno o svakidašnjici ostalih članova obitelji, susjeda, rođaka.

Sve ovo govori da način života alkoholičara nije »privatno ponašanje« čovjeka, koji je ovisan o alkoholu, nego

ponašanje koje ostavlja daleko dublji ožiljak na svim članovima obiteljske skupine, pa i šire nego što se to obično misli.

Apsolutni broj alkoholičara možda se značnije i ne mijenja, ali se zato opasnost koju upotreba alkoholnih pića i alkoholizam predstavlja za pojedinca, obitelj i društvo, povećava. U fazi intenzivne motorizacije i naglog porasta industrijske proizvodnje, alkoholičar postaje društveno opasniji.

Sve je ovo već davno poznato, mnogi su se uspjeli i uvjediti u istinitost navedenih tvrdnji. Pa ipak, kad se govori o tom problemu, obično se sve svodi na iznošenje »banalnih« istina o tome kako svi piju (a naročito rukovodioči), alkohol uopće nije štetan u sportu i prometu, da je njegov djed pio litru rakije dnevno i doživio 98 godina, itd.

I još nešto.

Otkako ne pijem, i moja

mačka živi daleko bolje nego

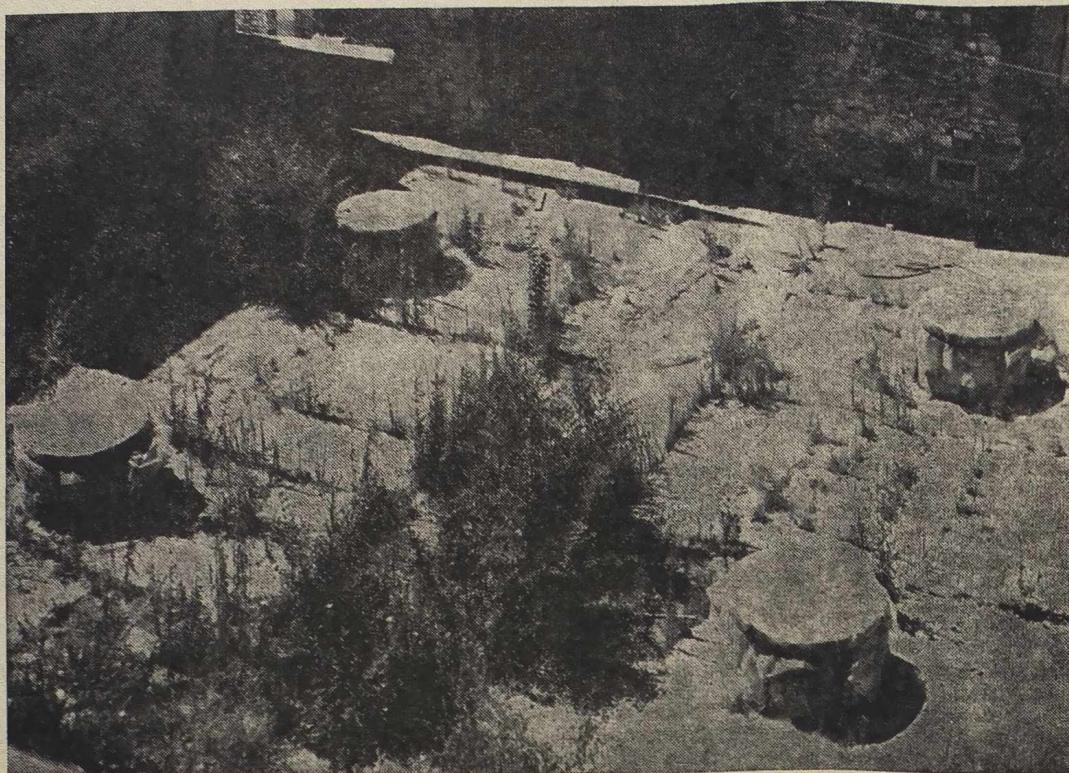
prije, rekao nam je jedan bo-

lesnik na Odjelu.

Nakon ovoga, komentar, za-

ista, nije potreban, zar ne?

Ksenija ERCEG

Zaboravljenе vrijednosti

ČETIRI BUNARA

DANAS kad pitka voda krči put na otoke našeg arhipelaga, gotovo da i zaboravljamo vrijeme kad su bunari bili njen glavni izvor. U našem gradu ih je bio velik broj, kažu — četiri stotine. Mnogima više nema ni traga. Drugi opet služe kao ukrasi ili svojevrsni kameni stolovi u dvorištima kuća u starom dijelu grada. Među onima koji su se očuvali i koji danas predstavljaju čak spomenike kulture jesu i četiri bunara u Ulici Jurja Dalmatinca, koji zapravo tvore jedinstveno arhitektonsku cjelinu istoimena naziva. U srednjem vijeku taj je objekat predstavljao glavni vodoopskrbni centar tadašnjeg Šibenika. Građen je istovremeno kad i Katedrala; cisternu je radio Jakov Correr, a krune bunara suradnici Jurja Dalmatinca. U funkciji je bio do otvaranja gradskog vodovoda prije stotinjak godina. Danas je to — kako smo rekli — zaštićeni spomenik kulture, a nalazi se pod upravom Muzeja grada Šibenika. Svojedobno je ova ustanova provela istraživanja toga objekta. Nakon ispumpavanja vode arhitektonski su snimljeni i ispitani svodovi, pa je utvrđeno da su na jednom mje-

stu statički problematični. Ovo je ispitivanje bilo potrebno provesti radi eventualnih budućih restauratorskih i konzervatorskih radova. Postoje, osim toga, i neke ideje o uključivanju spomenika »4 bunara« u današnje tokove života. Svojedobno su neki privrednici iz Šibenika pokazali interes u smislu korištenja njegova atraktivnog interijera u ugostiteljske svrhe. Postojale su također ideje i o organizaciji male ljetne pozornice. Sto će se od toga realizirati — o tome ćemo možda jednog dana tek pisati... Do tada, u »4

bunara« u Ulici Jurja Dalmatinca ležat će voda, koja se tu ponovno akumulirala. Možda i jednim dijelom nekadašnjeg vrlo promišljenog sistema za punjenje, koji do danas nije proučen. Koristiti se, međutim, više vjerojatno neće. To pokazuju i oni pokrivači od plastične mase, koji u ovaj autentičan srednjevjekovni ambijent unose dah današnjeg vremena. Pa ne samo da brane pristup unutrašnjosti bunara, nego nam nekako »brane« i da na pravi način doživimo čitavo to mjesto...

J. GRUBAČ

DNEVNO OKO 100 STRANAKA

Ljetna vrućina i zatvorene škole ne smetaju dacima, studentima, umirovljenicima da i dalje nastave sa čitanjem. Šibenska gradska biblioteka »Juraj Šižgorić« u ovim je ljetnim mjesecima dosta posjećena, gotovo da i nema razlike u odnosu na zimski period.

Sva tri odjela: znanstveni, pionirski i popularni su veoma dobro posjećeni i ukupno broje oko 5000 članova. Zanimljiva je ta posjećenosć, jer biblioteka radi samo 5 dana u tjednu sa pola radnog vremena u ljetnoj sezoni i to samo dopodne. Promet knjiga je velik, prosječno dnevno prođe kroz odjel 100 stranaka. Sastav članova je raznovrstan od pionira, srednjoškolaca, studenata, radnika i umirovljenika. Najviše se čita strana beletristika, nešto manje naša pa znanstveno popularna itd.

Izložba Ivana Lackovića

U ponedjeljak, 21. kolovoza, u galeriji Krševan otvorena je izložba likovnih radova našeg poznatog umjetnika Ivana Lackovića Croate. Na izložbi su predočeni Lackovićevi radovi s motivima vezanim za glazbu, izloženi na nedavno održanim Osorskim glazbenim večerima.

Pokrovitelji ove, svakako najznačajnije izložbe u zadnjih nekoliko mjeseci su INA iz Zagreba i INA trgovina OOUR Šibenik, a organizator kulturno-umjetnička poslovica Centra za kulturu.

Izložba će biti otvorena do 15. rujna.

K.E.

Mali esej

Plava planina i bijeli oblak

Mudrac, slavni zen-budistički učitelj Tozan, reče: »Plava je planina majka bijelog oblaka, Bijeli je oblak sin plave planine. Oni cijelog dana ovise jedno od drugog, a da pri tome nisu ovisni jedno o drugome. Bijeli je oblak uvijek bijeli oblak. Plava je planina uvijek plava planina.« Jedan od komentatora tog mjesta u Tozanovom tekstu kaže: »Mnogo toga sliči bijelom oblaku i plavoj planini... Oni ovise jedno o drugom. Ali plava planina ne smije ometati bijeli oblak. Bijeli oblak ne smije ometati plavu planinu. Oni su posve neovisni, a ipak ovisni. Takav je i naš život...«

Takve misli su mi se same nametale, kad sam nedavno bio prijateljski proveden kroz proizvodne hale jedne šibenske tvornice. Plava planina i bijeli oblak — privreda i kultura. Nešto posve konkretno — nešto gotovo neuvhvatljivo. Nešto čvrste strukture — nešto fluidno. Nešto nezamislivo bez discipline — nešto, površno gledano, nespojivo sa disciplinom. Nešto gdje rad proizvodi vrijednost — nešto gdje rad ne proizvodi vrijednost (u Marxovom smislu!). Itd. — itd. Unatoč tim razlikama, čini mi se da one, privreda i kultura ovise jedna o drugoj, a da pri tome nisu ovisne jedna o drugoj.«

Naravno, znam da je naša tvornica u proizvodnom i tehnološkom pogledu prava »mušica« u odnosu na neki SOUR tipa »Energoinvest«, ili u odnosu na neki koncern zapadnog tipa. No, unatoč svojoj šicušnosti ta tvornica u sebi sadrži, barem u tehnološkoj potenciji, sva dostignuća ljudskoga genija. Jer: impozantno je na mene djelovala elektronska preciznost stroja u koji se ubacuje polietilenски granulat, a iz njega, stroja, izlazi plastično crijevo ili folija. A takovih »čuda« u toj našoj maloj tvornici ima dosta. Treba gledati, a onda multiplicirati, da bi se zamislila približna slika vrhunskih dostignuća ljudskog genija. Ispod slapa Nijagare čovjek, istom metodom, shvati svu razornu snagu nuklearnih i sličnih oružja.

Vidim tu sičušnost i u našim, šibenskim »pothvatima« i na području kulture. (Izdavač je tih razmišljanja JFD, jer on svoju finansijsko-proizvodnu energiju prima iz drugih, ne općinskih izvora, pa u svom naslovu s pravom nosi

atribut »jugoslavenski«. Uostalom i u šibenskoj privredi ima radnih organizacija tog značaja.) Ali u svoj toj našoj gradsko-općinskoj sičušnosti, pa makar i metodom multiplikacije, mogu se prepoznati vrednovanje kulturno-umjetničkih dostignuća, koja i izvan ovih naših općinskih granica nešto znače. Kao dokaz navodim našu »Krležjanu«, koju, barem koliko je meni poznato, po broju i raznolikosti naslova priredbi nije do sada nadmašio niti jedan grad u SFRJ. Ili primjer našeg gosta, mladog piyanista Ive Pogorelića, koji je — sudeći po kratkoj novinskoj vesti — sa gotovo identičnim programom koncerta kojeg je izveo u Šibeniku, osvojio ovog ljeta značajnu nagradu »Casa grande 1978.«

Prosjekom i mogućnostima šibenska privreda i kultura su u istom ili sličnom položaju, gledajući iz ugla sičušnosti. Da bi nam te djelatnosti »porasle« iz sadašnje sičušnosti, morali bismo više znati jedni o drugima. Iz našeg nepoznavanja proizlazi i naše nerazumjevanje za probleme drugoga, pa i nezainteresiranost za drugoga. Meni se, zahvaljujući slučaju i prijateljstvu, odskrinuo prozorići u djelič Šibenske privrede, a čini mi se da bismo svim moralni širom otvoriti prozore, i to one najveće, da se upoznamo i zbljimo, nadopunjujemo i pomažemo, jer iako smo kao radne organizacije neovisni, mi ipak ovisimo jedni od drugih. Jer: čovjekov rad i strojevi proizvode vrijednosti (od kojih i kultura dobiva dogovoren dio), ali istovremeno oni proizvode odnose, da ne kažem probleme, među ljudima, u društvu. Kultura, umjetnost ne proizvodi tržne vrijednosti, ali nudi »proizvode« koji su kroz cijelu ljudsku historiju pomagali čovjeku da se ponovno »očuvječi«, da nađe sebe, da se vrati sebi iz svih lutjanja, iz svih padova, iz svih traumi.

Ta naša sporazumjevanja, moraju biti utemeljena na obostranom poštovanju, tako da »bijeli oblak uvijek bude bijeli oblak« i da »plava planina uvijek bude plava planina«, i tako da »plava planina ne smije ometati bijeli oblak«, i da »bijeli oblak ne smije ometati plavu planinu«, i da stalno budemo svjesni da su oni posve neovisni, a ipak ovisni i da je »takav naš život.«

D. GRUNWALD

MISLI

- LJUDE NE UZNEMIRUJU STVARI, VEĆ OCJENE O STVARIMA
(Marko Aurelije)
- SVIJEST JE PROPORACIONALNA MOĆ IZBORA.
(Henri Bergson)
- KRASTAVAC SE JEDE DOK JE ZELEN, A DINJA KAD JE ŽUTA.
(Turska poslovica)
- BOGATSTVO SE MNOGO VIŠE SASTOJI U UPOTREBI NEGO U POSJEDOVANJU.
(Aristotel)
- NOVAC NEMA REPA DA BI GA UHVATIO KAD GOD GA BACIŠ.
(Francuska poslovica)
- VELIČINA LJUDSKIH AKCIJA MJERI SE INSPIRACIJOM KOJA IH JE POKRENULA.
(L.Pasteur)
- PRIRODA SE VEĆ POBRINULA DA DRVEĆE NE RASTE DO NEBA.
(Marks)
- SNOVI NISU UVJEK POTVRĐENI DOGAĐAJIMA
(Homer)
- ONOME TKO IMA ŽUTICU SVE IZGLEDA ŽUTO.
(Lukrecije)
- RAZGRAĐENA LIVADA SVĀČIJA ISPAŠA.
(Sula Radov)

Notes aktualnih tema

Igra s normama

Veslači i stručni štab šibenske »Krke« nemalo su iznenađeni normom, koju je savezni kapetan prof. Jože Ropret postavio reprezentativnom četvercu s kormilaram za odlazak na Svjetsko prvenstvo u Novi Zeland. — Vrijeme od 6 minuta i 25 sekundi jest rezultat, kojim se otkrivaju medalje na olimpijadama i svjetskim prvenstvima — kazao nam je trener Mita Boranić. — Takav rezultat nije dosad postigao nijedan jugoslavenski arm.

Despot, Grbelja, Macura, Huljev i kormilar Ban sa da »vrijede« 6 minuta i 34 sekunde. U najboljem slučaju, tvrde »Krkini« stručnjaci, mogu izvući 6:30. U ispunjavanju vremenske norme, dakle, realno nema ni govora. Krkašima ostaje da putnicu za Novi Zeland izbere dobrim plasmanom na predstojećim kriterijskim međunarodnim regatama. No, pitanje je imaju li uopće izgleda za let u daleku zemlju južne hemisfere. Neslužbeno doznačimo da Veslački savez Jugoslavije za nastup na Svjetskom prvenstvu može izdvajati samo 30 starih milijuna dinara, što omogućuje put i boravak za samo 5 osoba. Kako je naša najbolja posada »Gusarov« dvojac bez kormilara (Mrduljaš, Celent) pobijedom na Otvorenom prvenstvu SR Njemačke u Esenu, praktički, osigurala nastup na Svjetskom prvenstvu, jednostavna matematika govorit da će se za Krkaše teško naći mjesta. Stoga, vjerojatno i »priča« o igri s normama i nije samo — priča.

Primjer Krkovića

Dva kilometra bijelog puta vodi od asfaltirane prometnice Skradin—Bribirske Mostine do Krkovića, mjeseta sa 100 i nešto dimnjaka. Ovi su dana mještani i omladina tog sela proslavili završetak izgradnje stadiona za male sportove. Za blizu tisuću četvornih metara asfalta utrošeno je 150 tisuća dinara. Na zahtjeve mladih Krkovića pozitivno su odgovorili Općinski SIZ za fizičku kulturu, Fond za nerazvijene i Mjesna zajednica. Objekt, dakako, vrijeđi dvostruko više. Ostalo je ugrađeno dobrovoljnim radom mještana i omladine Krkovića.

Igralište je podignuto uz zgradu osnovne škole — namjena će mu biti dvostruka. Sportski zanesenjaci Krkovića upotrijebili su pravu formulu. Mogu biti primjer Zatonu, Pirovcu, Skradinu, Vrpolju i još nekim mjestima, koji imaju jaču materijalnu bazu, a koji ne uspjevaju izgraditi sličan, prijeko potreban objekt. Valja istaknuti i pozitivan stav Općinskog SIZ-a za fizičku kulturu. Njihova izdašna finansijska pomoć bila je najbolja injekcija primjernoj inicijativi mlađih iz Krkovića.

Školske igre

Kraj ljeta neminovno podsjeća na početak nove školske godine, pa i nova školska sportska natjecanja. Pozitivna kretanja na tom planu u osnovnim i srednjim školama šibenskog područja sigurno će se ubrzati nakon osnivanja Općinskog odbora školskih sportskih društava. Taj forum i Udrženje pedagoga fizičke kulture trebali bi već u rujnu početi s pripremom školskih sportskih natjecanja. Vrijeme je, naime, da se u većini sportskih grana organiziraju lige po dvostrukom bod-sistemu. Barem za područje grada. Od današnjih blicturnira bilo je malo koristi za učenike i nastavnike. Za sport uopće. Ligaška natjecanja učenika u nekim su sredinama već poodavna praksa.

Ivo MIKULIĆIN

Vijesti sa Šubićevca

Nakon dolaska Andelka Zikovića stručni štab NK »Šibenik« doživio je znatne promjene. Dosadašnji trener prve momčadi Damir Marenči imenovan je trenerom juniora, dok će Zikovićev pomoćnik biti Stipe Arambašić. Sefom omladinskog pogona postao je Joso Begić, dok će Andelko Aralića vježbati pionire.

U prijateljskom susretu nogometniški »Šibenik« pobijedili su sa 4:0 (3:0) zadarskog »Batega«. Tri gola dao je Dimitrić, a jednog Bačić. Utakmicu je na stadionu »Rade končar« uspješno sudio Jareb iz Tribunja.

Do početka prvenstva »Šibenik« igra još dvije prijateljske utakmice. U nedjelju, 27. kolo-

Košarkaši u Kranjskoj Gori

Košarkaši »Šibenika« borave ovih dana u Kranjskoj Gori, gdje se intenzivno pripremaju za novo prvenstvo zapadne skupine Druge savezne lige. Pod vodstvom trenera Nikole Kesslera i »tehnika« Joška Supe u tom planinskom turističkom središtu vježbaju Petani, Babić, Amanović, Sare, Kvinta, Slavica, Žurić, Kašić, Marelija, Sarić, Marunić i Aras. U Šibeniku je ostao Kašić, radi škol-

skih obveza i Jelavić, koji razmišlja o rastanku s košarkom.

Neposredno prije puta košarkaši »Šibenika« odigrali su na Baldekinu prijateljski susret s reprezentacijom Poljske. Konačan ishod glasi 104:92 za goste. Koševe za »Šibenik« postigli su Šarić i Petani po 19, Žurić 17, Marelija 16, Slavica 8, Sare 6, Babić 4 i Jelavić 3.

BETINSKI »BRODOGRADITELJ« ZAVRŠIO SEZONU**Zadovoljni postignutim**

Vaterpolisti betinskog »Brodograditelja« završili su natjecanje u zapadnoj skupini Međurepubličke lige na 3. mjestu sa 17 bodova, koliko je osvojio i drugoplasirani riječki »Burin«. Prvoplasirani TMB iz Biograda odmakao im je za 7 bodova.

Članovi Upravnog odbora kluba zadovoljni su postignutim u minulom prvenstvu. Prvo mjesto nikad nam nije bio cilj, jer smo duboko svijesni

da je Prva savezna liga prevelik »zalogaj« za jednu Betinu. Važno je konstatirati da su prvenstvene utakmice privukle velik broj mještana i turista, te da smo udarili temelje, novog ozbiljnijeg rada — govoriti predsjednik »Brodograditelja« Vlatko Jadrešić.

Jedan od najboljih igrača Boris Paškvalin, također, je zadovoljan učinkom momčadi: — Više se zaista nije moglo. Svi igrači prvi put su se našli na okupu tek 1. kolovoza. U krizi, koja nas je uhvatila zbog nedovoljne spreme, kao spasitelj nedostajao nam je trener, koga, nažalost, još uvijek nemamo. Možda bi, ipak, naš pla-

sman bio bolji da nismo neštveno izgubili protiv TMB kod kuće, te da nije bilo one farnozne utakmice s »Jedinstvom« u Zadru, kada smo ostali bez bodova i kažnjivenih Bosne, Poljaka i V. Pozojevića.

Vodstvo »Brodograditelja« već sada razmišlja o novom prvenstvu: — U zimskoj stanici angažirat ćemo trenera. Bez njega se zaista više ne može. Želimo također, pomladiti momčad. Na tom planu uspostaviti ćemo suradnju sa »Solarisom«. To je i put našeg opstanka u ovom rangu natjecanja — tvrdi V. Jadrešić.

I. M.

MIS u Šibeniku**ROBNA LUTRIJA - 50.000 LOZOVA**

U srijedu, 23. listopada u prodaju su pušteni lozovi 1. kola robne lutrije, koju pod nazivom »Sport 79« organizira Komisija za marketing i propagandu šibenskog Odbora MIS-a. Riječ je o emisiji od 50.000 lozova po 20 dinara. Čist prihod bit će namijenjen uređenju veslačke staze u Zatonu, stadiona »Rade Končara« i sportske dvorane »Ivo Lola Ribar«.

UKupni fond zgoditaka 1. kola iznosi 400.000 dinara. Najvrđeniji zgodici su svakako četiri »Zastavina« automobila: »1.300«, »101«, »126 P« i »750«, te »Elanov« plastični brod tipa »passara«.

Lozovi 1. kola prodavat će se do 13. listopada, a izvlačenje će uslijediti dva dana kasnije. Lutrija se prodaje u kioscima »Vjesnika« i »Slobodne Dalmacije«.

Druge kolo robne lutrije organizirat će se u prosincu, a treće i četvrto u svibnju i kolovozu iduće godine.

* * *

Svečano puštanje u prodaju lozova 1. kola robne lutrije obilježeno je i zajedničkim sastankom članova šibenskog Odbora MIS-a sa Šibenčanima, koji žive u Beogradu i Zagrebu. U slobodnom razgovoru istaknute su mogućnosti da se putem klubova Šibenčana u dvama najvećim jugoslavenskim gradovima ostvari dio planiranih prihoda Komisije za marketing i propagandu. To se u prvom redu odnosi na donatorstvo i sponsorstvo organizacija udruženog rata izvan Šibenika. Također je razmotrena mogućnost da se dio lozova idućih kola robne lutrije plasira i na tradicionalnim godišnjim zabavama Šibenčana u Zagrebu i Beogradu.

Hrvatska liga

»KORNATAR« — »RASLINA«

82:81

MURTER — Igralište SD »Kornatar«. Gledalaca 300. Sudci: Radić i Ljubić, obojica iz Šibenika.

»KORNATAR«: Kovačev (4), Markov, Bačić (17), Jerat, Bašić, D. Turčinov, E. Turčinov (21), Kurkut, Juraga (10), Vodopija (3), Gverić (27).

»RASLINA«: Škarica, Alviž, B. Lokas (6), M. Lokas I (2), K. Lokas I, M. Lokas II, G.

za košarkašice

Lokas, K. Lokas II (22), N. Lokas (16), Z. Lokas (6), Milković (18).

Ostali rezultati 12. kola prvenstva južne skupine Hrvatske lige za košarkaše: Solin — Alkar 89:86, Omiš — Diklo 85:70, Amfora — DOŠK 96:83 i Partizan — Bokolje 111:104.

Poredak: Alkar i Partizan po 18 bodova, Amfora, Bokolje i DOŠK po 14, Omiš 12, Diklo 10, Kornatar 8, Raslina 6 i Solin 5 bodova.

Zanimljivosti i stvarnost

EKSPLOZIJA STANOVNIŠTVA

Svijet se navikao na mjerila koja često nisu prava mjera. Gotovo svakodnevno cijela svjetska pažnja usmjerava se na događaj koji se okreće možda oko samo jedne šake ljudi. A što je u tom času sa preostalih četiri milijarde ljudi o kojima nema nikakve vijesti? Ili: život svijeta »oslikava« vijest o onome što se dogodilo jučer ili jutros. A što je sutra, u budućnosti — jer svaki život je okrenut ka budućnosti?

Ljudi o kojima nisu uobičajene dnevne vijesti, onih prešutnih četiri milijarde, nipošto ne sjede skrštenih ruku. Svojim življenjem oni unose najkrupnije promjene na našoj planeti.

Na primjer — žitelji Kalkute.

O njima evropska publika godišnje jedva čuje koju malu vijest, kad izbije pomor ili se sudare vlakovi. A stanovnici Kalkute ne miruju. U 1971. bilo je 7 milijuna Kalkućana, u 2000-toj godini bit će ih 36 milijuna, pet puta više.

O svemu drugom što olakšava ili poboljšava život, ljudi misle daleko više nego o samom životu. Planiraju se tone čelika, nafta, kilometri auto-puteva i svemirske putanje, planiraju razorna moć atoma i nijansira ubilačko djelovanje nuklearne i neutronske bombe, planiraju se milijarde, suficit i deficit u zlatu, devizama, planiraju se megavati za iduća stoljeća, sve se planira i predračunava — jedino za ljude računice ne dostižu.

Priča o ljudi u svijetu probija sve računice.

SVIJET SA 6,5 MILIJARDI U 2.000. GODINI

Samо evidentiranjem da je u svijetu svakog dana 210.000 ljudi više nego juče, i samo procjenom da će od sadašnjeg 4,1 milijarde u 2000-toj godini biti 6,5 milijardi, a u 2075. čak i 12 milijardi — ne rješava se velika neizvjesnost ljudskog roda. Jer priča je toliko neravnomjeran, toliko dinamičan i toliko stihijan da se iz nezadržive »eksplozije stanovništva« mogu naslutiti samo katastrofalni potresi — ukoliko svijet ne bude hitno i razumno reorganiziran.

Već danas 72 posto ljudi živi u nerazvijenim zemljama, u polugladi, u oskudnim uvjetima, u 2000-toj godini bit će ih preko 80 posto, dakle preko pet milijardi.

Okončanje kolonijalne epohe ubrzalo je priču, u novosamostaljenim državama. Otkako je nezavisna, za 30 godina, Indija je povećala broj stanovnika za 250 milijuna ljudi. Svaki sedmi žitelj ove planete je Indus. Svake godine ima za 15 milijuna Indusa više. Ali to znači također: pored 20 milijuna nezaposlenih, svake godine još dva milijuna nezaposlenih više. I više gladnih, neishranjenih.

Za četvrtinu vijeka od revolucije, Kina je povećala broj stanovnika za 300 milijuna. Posljednjih godina, planira-

njem obitelji, priča je nešto usporen, ali ipak iznosi 23 milijuna godišnje. Osiguravanje ishrane u tim zemljama je poduhvat ravan novoj revoluciji.

BANGLADEŠ — KAO PO EVROPE!

Najeksplozivnija »dječja revolucija«, najbrži priča, nastavlja se upravo u najsiromasnijim zemljama, gdje prednjače: Niger, Zambija, Bangladeš, Nigerija, Indonezija, Meksiko, Zair, Kenija. U njima se stanovništvo udvostručuje za 20 do 23 godine!

Bangladeš jedna od najsiromasnijih zemalja svijeta, sa 77 milijuna stanovnika u 1975. godini, sa postajećim natalitetom mogao bi imati u 1985. godini 155 milijuna, a u 2000. godini čak 240 milijuna stanovnika, to jest kao polovica današnje Evrope.

U zemljama u razvoju, gdje je i četiri petine današnjeg priča svjetskog stanovništva, rapidno raste masovna nezaposlenost. Evropa i SAD zapadaju u kruz u krizu kad broj nezaposlenih prede 5 ili 7 posto ukupno zaposlenih. Dotle u nerazvijenim zemljama ima preko 300 milijuna nezaposlenih.

SVE MANJE NIJEMACA I AUSTRIJANACA

Suprotan je fenomen u više evropskih, razvijenih industrijskih zemalja kojih stanovništvo stagnira, u nekim čak i opada.

Zbog opadanja življa već se čuju alarmi u obje njemačke države, u SRN i DRN. Tamo je najniži priča na svijetu. Do prije osam godina u SRN se rađalo milijun djece godišnje, sada samo 600.000, od čega je 100.000 beba iz obitelji stranih radnika. Od sadašnjih 62 milijuna stanovnika, prema postajećem trendu, Zapadna Njemačka će u 2000. godini pasti na samo 53,3 milijuna. To znači da bi imala manje stanovnika nego Francuska ili Italija, koje sada imaju 53, odnosno 56 milijuna žitelja, a očekuju priča za tri do četiri milijuna do kraja stoljeća.

U Münchenu je, zbog opadanja nataliteta, već predviđeno zatvaranje 20 osnovnih škola, kao i nekih dječjih vrtića, kao i smanjenje rodilišta u idućim sedam godinama.

U NDR je priča između 1950. i 1975. gotovo prepovoljen i država ulaze u ogromna sredstva da zaustavi opadanje stanovništva (1950. je iznosilo 18 milijuna, 1975. samo 16,8 milijuna), poboljšavaju se uvjeti mladih obitelji. Svaki peti stanovnik NDR je umirovljenik, što je svojstven svjetski rekord. U starenju nacije, još ozbiljnije probleme ima Austrija: svaki treći Bečanin stariji je od 60 godina. Od sadašnjih 7,5 milijuna stanovnika, Austrija će opasti do 2000. godine na samo 7 milijuna — strahuju tamošnji demografi — a u 2030. godini umirovljenika će biti više nego zaposlenih...

NAŠ PODLISTAK

Pomorska privreda Betine (3)

U OKRUGU ŠIBENSKOM

Piše: dr GOJKO JAKOVČEV

O pomorstvu Betine, osloncem na zbijanja u širim relacijama, navedenim podacima bilo bi iscrpljeno ono najvažnije što se u ovoj privrednoj grani događalo. Kako se vidi mali broj pomoraca Betine većinom je pripadao maloj luci svog sela. Pomorci sa pomorskog okruga Šibenik nalazili su se u 103 primorska i otočka mjesta, počevši od Lopara na Rabu do Rogoznice kod Šibenika. Važnije luke i lučice na ovom obalskom potezu bile su: Obrovac, Novigrad, Vinjerac, Nin, Sukošan, Pirovac, Vodice, Jadrtovac, Primošten, Peleš i Rogoznica na kopnu; te — Olib, Silba, Preko, Pašman, Tkon, Tijesno i Zlarin na otocima. Po svojoj tehničkoj opremljenosti ove luke nisu mogle zadovoljiti najosnovnije zahtjeve svremenog pomorskog prometa. Donekle uređene luke bile su Zadar i Šibenik. Zadar bez posebna značaja, jer se u periodu između dva rata nalazio u granicama druge države — Kraljevine Italije. U navedena 103 mjesta tijeku, lučice i pristaništa bilo je 3.280 plovnih jedinica sa 7.891 nit nosivosti. Bili su to većinom mali ribarski brodovi tipa leut, gajeta, a naročito guc i čamac. Kao i u primjeru Betine, bilo je vrlo malo jačih plovnih objekata tipa bracera i trabakula, a da o parobrodima i ne govorimo. Njih uopće i nije bilo na ovom području (izuzetak je za nekoliko prvih poslijeratnih godina bilo parobrodarsko poduzeće Pavla Kovačeva u Šibeniku, ali koje se vrlo brzo i ugasilo). Veličini brodova odgovarale su luke. I obratno, malim lukama i pristaništima odgovarale su i male plovne jedinice, koje i nisu tražile specijalno uređene luke. Kako su ovi plovni objekti većinom služili za odlazak na rad preko mora i povratak kućama nakon rada, odnosno za ribarenje, prevoz tereta i sl. i same luke pružale su najnužniji zakon tim plovilima od nevremena, teren za njihovo izvlačenje na kopno za vršenje manjih opravki itd. Ova općenita slika o malim ribarskim brodovima i lukama potpuno se poklapa s onim što je i Betina tog doba imala.

Godine 1929. registriran je promet u 64 jadranske luke. Od njih 15 otpada na sjevernu Dalmaciju. Pored već navedenih luka to su još i Ist, Jablanac, Karlobag, Novalja, Pag, Šepurina i Šibenik. U pregledu nije uzet u obzir promet brodovima u slijedećim lukama sjeverne Dalmacije i njenih otoka i to: Iž, Molat, Nin, Novigrad, Obrovac, Pakoštane, Prvić Luka, Rogoznica, Vinjerac, Vir i Pirovac. To je učinjeno, vjerojatno iz razloga što u istima nije registriran bilo kakav ili samo minimalan promet.

Veliki broj luka i pristaništa zatečen je, prilikom odlaska talijanske okupatorske vojske 1921. u takvu stanju da je trebalo istaći prije popraviti, kako bi mogle služiti svojoj namjeni. No, prošlo je dugo vremena i nakon oslobođenja, a da se ništa nije uradilo na najnužnijim opravkama.

Potrebe za minimalnim uređenjem pristaništa u pojedinim lukama bile su velike. Parobrodi na lokalnim linijama nisu mogli pristati uz obalu u svakoj luci, kao npr. u Vrgadu, Vučićgradu i drugim, a radi pličine mosta u Tijesnom tim plovnim putem mogli su prolaziti samo manji parobrodi, koji su održavali lokalni pomorski promet između Betine i Šibenika, kao što su bili »Kozjak«, »Tomaseo«, te drugi motorni brodovi i jedrenjaci. Isti su

mogli pristati i u plitkoj luci Betine, koja je u novoj državi Kraljevinu SHS ostala u osnovi onaka i onolika u kolikom je obimu naslijedena iz vremena Austrije. Ispravljen je samo dio obale ispred kuće Nikole Juroša i napravljena »batuda« od betona. Bio je to neznatan »investicijski« zahvat, ali na osnovu koga je 30-tih godina mjesni glavar pokušao izbrati političke poene za sebe i svoju »politiku«.

U budžetskoj debati u Narodnoj skupštini 1934. godine, za odobrenje sredstava za navedene svrhe popravki i uređenje luka predloženo je da se odobri suma od 17 milijuna dinara. Narodni zastupnik don Franjo Ivanović rekao je za istu da je »ništavna prema stanju u kojem se ta pristaništa nalaze«. Kroz sve vrijeme postojanja stare Jugoslavije potrebe luka bile su zapostavljene i nije se učinilo ni ono najnužnije. Drugi svjetski rat i njegova razaranja još više su pogoršali stanje.

Što se Betine tiče još vrlo rijetki stari ljudi pamte ili prenose tradiciju od starijih da je na mjestu gdje se danas nalazi zadružni dom i prostor ispred njega s autobusnom stanicom, nekada bilo more, »mandrač« za pristajanje njihovih ribarskih brodova i čamaca. Put u »Varoš« vodio je uskom stazom uz sami »Brig«, a izgleda da je baš na tom mjestu, jer je to bio ulaz u selo od strane Tijesna, bila sagradena kula o kojoj piše Krste Stošić u svom djelu »Sela šibenskoga kotara«. Taj »mandrač« se postepeno zasipavao da bi u staroj Jugoslaviji na tom mjestu ostalo navlačiće za brodove, a postepeno su se izgradili objekti: Široki mul, Dugi mul i Novi mul, pred već postojeće od davnine »Beline rive«. Na ovu rivu bi se, po predanju, iskrcao ugarsko-hrvatski kralj Bela IV kada je bježeći pred Avarima 1241. godine, na putu za Trogir morao prenoći u Betini.

Mali posjed, kmetstvo, ribarstvo, pomorsku apsolutno su nedostatni da kao pojedine grane privrede bude dovoljno i stalno vrelo prihoda, u malom posjedniku, u kmetu, u ribaru, i mornaru imamo istovremeno i zidara, i poslužnika, i lučkog radnika, i fabričkog nekvalificiranog radnika i obratno. Ovo su zemljoradnici samo zato što su se rodili i žive na selu», navodi se na stranici 131 knjige »Privreda i radnici Dalmacije« iz 1929. godine. To je jedna opća karakteristika za radnog čovjeka Dalmacije, kojeg se podređuje i radni čovjek Betine, koji nije imao samo jedno zanimanje, već se mogao uključiti gotovo u svaku, samo ako je iz njega mogao izbiti kakvu korist da bi što bolje, odnosno lakše preživio.

U vezi sa brodogradnjom treba istaknuti da je Betina u toj vrsti zanimanja na jednom od prvih mjeseta na našoj obali. Tako i Krste Stošić u svom djelu »Sela šibenskoga kotara« navodi kako »od Trogira do Paga jedino je Betina koja ima brodogradilište, gdje Filipi i Pellegrini grade i veće lađe. U mjestu je pet kovačnica«. Kovači se u Betini javljaju kao praktični brodogradnje bez kojih se nije moglo zamisliti opremanje brodova željeznim okovom i drugim potrebama.

(Nastavak u idućem broju)

MALI OGLASNIK

PRODAJEM gradilište na Vidicima s prvom etažom (uveđena voda i struja). Ponude na telefon 23-615.

POVOLJNO prodajem gradilište s kućicom u Ražinama (uveđena voda). Ponude na telefon 25-502.

PRODAJEM KUĆU u Vodicama (komforan trosoban stan s terenom 600 m²). Kuća je namještena i ugodna, cijena po dogovoru. Za informaciju obratiti se na telefon 29-480 svaki dan (osim subote) od 7 do 13 sati.

IZNAJMLJUJU se prostorije u Docu koje mogu poslužiti za obrtničku djelatnost, uskladištenje ili za garažiranje dvaju automobilâ. Upitati na telefon 29-549 od 7-9 sati ujutro.

PRODAJEM gitaru marke »Hofner« sa dvanaest žica, dva potencimetra, s ugradenim pick-upom. Cijene nude uputiti na redakciju Sibenskog lista.

MIJENJAM trosobni komforni stan (novogradnja) u Splitu za odgovarajući u Šibeniku. Za detaljnije informacije obratiti se na telefon 24-069.

KUPUJEM pijanino u ispravnom stanju. Ponude (adresu) ostaviti u redakciji »Sibenskog lista«.

Mini priče

GUMICA

Gumica je brisala i brisala i toliko se istrošila da su joj dani bili odbrojeni.

— Sirotica! — reče netko. — Čitav život je ispravljala tute greške.

— Svoj život je dala na radnom mjestu.

— I nitko je više neće ni spomenuti.

— Tja, što ćeš! Takva ti je sudbina malih ljudi. Čitav život rade za druge, a kad umru više ih nitko ne spominje.

UPORNOST LAKTOVA

Laktovi su bili uporni u svojoj želji da dostignu sam vrh. Lakašili su se lijevo i desno, zadavači udarce svakome tko im je stajao na putu. Mnogi su im zavidjeli, mnogi ih hvalili, ali još više je bilo onih koji su ih, u potaji, mrzili. Kad su izbili na sam vrh, laktovi su vidjeli da su poderani. Zakrpe nisu koristile. Preostalo im je samo da se sunovrate u dubinu.

STODINARKA I DINAR

Stodinarka, sva rumena u licu od zdravlja i samoljublja, s visoka je gledala na mali blijadi, okrugli dinar.

— Pih! Taj se ne može ni tramvajem voziti!

Rekavši to, uspne se stodinarka u tramvaj i koketno se nasmiješi kondukturu.

— Žao mi je — reče ovaj — ali ne mogu da vam razmijenim. Nemam ništa sitnog. Na prvoj stanici morat ćete sici.

— Kako? Molim? I vi to meni? Ta znate li tko sam ja? — uvrijedeno će stodinarka, sad već crvena u licu kao rak.

— Žao mi je, ali takav je propis — mirno će konduktur.

— Mali dinar, okružen isto takvom prijateljima, tiko reče:

— Smijem li vam ponuditi pomoć?

— Pa, ... Znate... Neobično ste ljubazni... Ali... Sto puta vam hvala... Odmah ću vam vratiti — uzvrpolji se stodinarka i primi pomoć od malog dinara. Odmah zatim ugura se u mnoštvo prema izlazu i siđe na prvoj stanici da izbjegne podrugljive poglede suputnika.

»JUGOINSPEKT« RIJEKA

Na osnovi odluke Radničkog savjeta raspisuje:

Natječaj

za uspostavljanje međusobnih prava i obaveza sa studentima i učenicima prvog semestra školske godine 1978/1979.

1. FILOZOFSKI FAKULTET — grupa engleski i talijanski jezik

UVJETI:

- da su završili srednje obrazovanje,
- da nisu stariji od 22 godine
- da nemaju zdravstvenih ni drugih smetnji za obavljanje poslova i zadataka

Prednost imaju kandidati koji u svjetodžbama posljednja dva razreda srednjeg obrazovanja za navedene predmete imaju najmanje vrlo dobar uspjeh.

Rok natječaja 8 dana.

Molbe se podnose na adresu Ulica Nikole Tesle broj 16, ŠIBENIK
NATJEČAJNA KOMISIJA

SIZ za zapošljavanje

Traže se radnici:

1. MEDICINSKI CENTAR — ŠIBENIK

- KV električar u tehničkoj službi
- KV vozač u tehničkoj službi

Rok oglasa do 5. 9. 1978.

2. »DANE RONČEVIĆ« ŠIBENIK

- poenter u bravarskom pogonu (SSS — tehnološkog smjera bez radnog iskustva)

Rok oglasa do 6. 9. 1978.

3. »ZAGREBACKA PIVOVARA« — Zagreb, SKLADIŠTE ŠIBENIK

- knjigovođa na određeno vrijeme (SSS ekonomskog smjera i 1 godina radnog iskustva)

Rok oglasa 29. 8. 1978.

4. »ALPINA« tvornica obuće Žiri — PRODAVAONICA ŠIBENIK

- prodavač (završena škola za KV prodavače, prednost imaju kandidati obućarske struke)

Rok oglasa do 7. 9. 1978.

5. »POLIPLAST« ŠIBENIK

- izvršavanje poslova pletionice, tkaonice i konfekcije na određeno vrijeme (KV prerađivač plastičnih masa ili KV radnik metalske struke sa 1 godinom staža)

- obavljanje pomoćnih poslova ekstruzije na određeno vrijeme (PKV prerađivač plastičnih masa ili NKV radnik sa završenom OS i 6 mjeseci radnog iskustva)

Rok oglasa 29. 8. 1978.

6. TVORNICA ELEKTRODA I FEROLEGURA ŠIBENIK, OOUR »ELEKTRODE I MASE«

- proizvođač zelenih elektroda
- (PKV radnik)

Rok oglasa do 29. 8. 1978.

7. »ELEKTROPRENOŠ« — SPLIT, Drvarska 5

- 2 KV elektromontera (za Pogon Šibenik)

Rok oglasa do 7. 9. 1978.

OUR »PRIMOŠTEN«
OOUR »GRAĐEVINARSTVO«
PRIMOŠTEN

raspisuje

NATJEČAJ

za uspostavljanje međusobnih prava i obaveza sa studentima i učenicima prvog semestra šk. godine 1978/1979.

1. Građevinski fakultet (I stupanj)
  - 1 student
2. Građevinski tehničar
  - 2 učenika
3. Rukovodilac grad. strojeva
  - 1 učenik
4. Zidar
  - 3 učenika
5. Bojadisar
  - 2 učenika
6. Tesar
  - 2 učenika
7. Keramičar
  - 2 učenika

UVJETI

- Da su završili srednje obrazovanje
- Da nisu stariji od 22 godine (za studente)
- Da nemaju zdravstvenih ni drugih smetnji za obavljanje poslova i zadataka u navedenom profilu
- Da su voljni sklopiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama

Prednost imaju kandidati s boljim ocjenama te se u tu svrhu uz molbu treba priložiti i fotokopija svjedodžbe o završnom ispititu.

Rok natječaja je 3 dana računajući od dana oglašavanja.

Molbe se podnose na adresu Natječajne komisije OUR »Primošten«, OOUR »Građevinarstvo«, Primošten.

NATJEČAJNA KOMISIJA

ZDRAVSTVENA STANICA PRIMOŠTEN
59202 PRIMOŠTEN

Raspisuje

NATJEČAJ

za uspostavljanje međusobnih prava i obaveza sa tri studenta Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u šk. god. 1978/1979.

1. Liječnik — 3 studenta

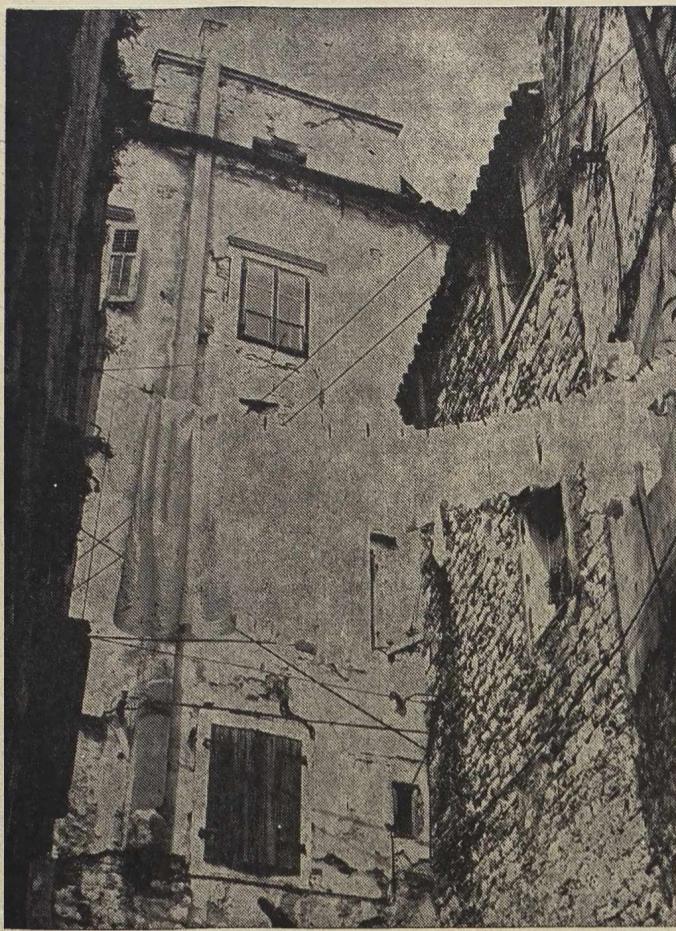
UVJETI:

- da su završili program za zanimanje u završnom stupnju srednjeg usmjerenog obrazovanja i da nisu stariji od 22 godine (za studente),
- da nemaju zdravstvenih i drugih zapreka za obavljanje poslova i zadataka u navedenom profilu,
- da su voljni sklopiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama,
- izbor kandidata obaviti će nadležni organ Zdravstvene stanice Primošten na osnovi prispjele dokumentacije.

Molbe za ovaj oglas dostavljaju se natječajnoj komisiji Zdravstvene stanice Primošten, nakon čega će kandidati pismeno biti obaviješteni o izboru.

Rok oglasa traje 3 dana od dana objave.

NATJEČAJNA KOMISIJA

TJEDNI PROGRAM

Radio Šibenika

SUBOTA, 26. VIII 1978.

14.02 — Pop-rock vremeplov, 14.30 — Dnevnik, 14.40 — Reklame, 15.00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15.30 — Jugotonov ekspres, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Melodije za poslijepodnevnog odmor, 16.55 — Mali oglašnik, podsjetnik, odjava.

NEDJELJA, 27. VIII 1978.

9.02 — Tjedna kronika i Aktualna tema, 9.30 — Reklame, 10.00 — Glazba za mlade, 11.30 — Čestitke i želje slušalaca.

PONEDJELJAK, 28. VIII 1978.

14.02 — Glazbeni koktel, 14.30 — Dnevnik, 14.40 — Reklame, 15.00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15.30 — Pjesme i igre naših naroda, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Time-aut, 16.55 — Mali oglašnik, podsjetnik, odjava.

UTORAK, 29. VIII 1978.

14.02 — Nove ploče u proizvodnji, 14.30 — Dnevnik, 14.40 — Reklame, 15.00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15.30 — Nekad popularno, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Čestitke i želje slušalaca, 16.30 — U zabavnom tonu, 16.55 — Mali oglašnik, podsjetnik, odjava.

SRIJEDA, 30. VIII 1978.

14.02 — Glazbeni studio, 14.30 — Dnevnik, 14.40 — Reklame, 15.00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15.30 — Nastupaju instrumentalni sastavi, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Turistički mozaik, 16.55 — Mali oglašnik, podsjetnik, odjava.

CETVRTAK, 31. VIII 1978.

14.02 — Dalmacija u pjesmi, 14.30 — Dnevnik, 14.40 — Reklame, 15.00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15.30 — Vedio glazbeno poslijepodne, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Iz melodije u melodiju, 16.55 — Mali oglašnik, podsjetnik, odjava.

PETAK, 1. IX 1978.

14.02 — U vedom raspoloženju, 14.30 — Dnevnik, 14.40 — Reklame, 15.00 — Dnevne novosti Radio Zagreba, 15.30 — Parada domaćih šlagera, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Čestitke i želje slušalaca, 16.15 — Melodije sa LP, 16.55 — Mali oglašnik, podsjetnik, odjava.

KINEMATOGRAFI

KINA

Šibenik: američki film »Hello Dolly« (do 25. VIII) meksikanski film »Zapatta i dječak Trini« (do 29. VIII)

Tesla: francuski film »Armedon« (do 27. VIII)

Ljetno kino: francuski film »Crno bijelo u koloru« (do 30. VIII).

i Ljiljana Krnić, Rade i Nevenka Kardum, Ivan i Marija Bulat, Mile i Rajka Djidra, Dario i Andelka Nikolić, Miro i Anamarija Zupanović, Kažimir i Jasminka Ivančević, Jerko i Mirjana Jurić, Vinka i Frana Mrčela, Joso i Mira Marčić, Luka i Nedjeljka Mašleša, Dušan i Ranka Kubat, Dane i Živana Landeka.

Naše čestitke roditeljima.

Vjenčani

Danica Kolundžić i Živko Šuša, Marica Lalć i Drago Milović, Nada Puljić i Gojko Cupić, Lorina Antulov i Zoran Grbac, Mileva Pipunić i Joso Svrčak, Dijana Brkić i Davor Ercegović, Vlasta Jančić i Predrag Kronja, Vinka Badić i Mate Krnić, Dijana Lugočić i Mirkko Caleta, Bernardica Krnčić i Branko Kalabrić, Marina Krnčević i Mladen Rak.

Sretno mладени.

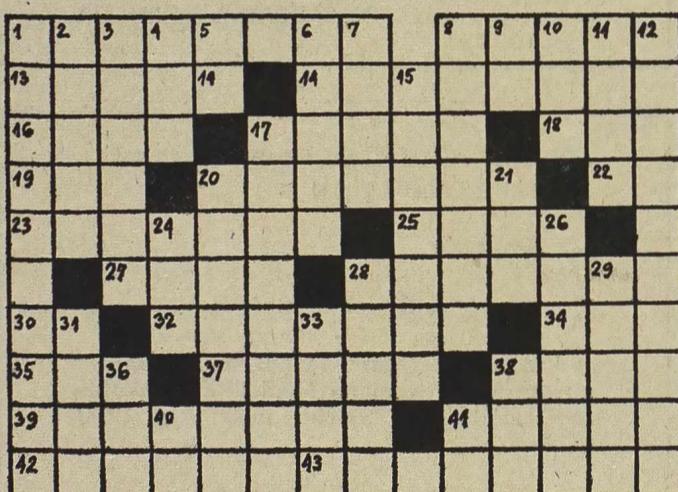
Umrl

Vice Slavica (78), Joso Relja (69), Zorka Radović (93), Marija Biluš (45), Ana Kujundžić (88), Nikica Nikolić (novorođenče), Jerka Jurićev — Barbin (72), Melkior Alić (72), Josip Šarić (61).

Naša sućut.

Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizikalnu kulturu SRH broj 3029/1-1978, »Sibenski list« oslobođen je osnovnog poreza na promet.

KRIŽALJKA

VODORAVNO: 1. Zbirke starijih filmova, 8. Javni plakat, 13. Vrsta kem. spojeva, 14. Sara na arapski način, 16. Sestra (od mila), 17. Stara mjerja za dužinu, 18. Dolina, 19. Tereni, 20. Vrsta obrtnika, 22. Lična zamjenica, 23. Redovit, 25. Engleska film kompanija, 27. Travar (tur.), 28. Pozitivno nabijeni ioni, 30. Kem. simbol za kalcij, 32. Roniti suze, 34. Mjera za dubinu, 35. Šumska crna kreda, 37. Prastanovački Italije, 38. Plutaće, 39. Meso jedne domaće životinje, 41. Obrt, 42. Koraljni otoci, 43. Casopisi i novine, koji izlaze jedan put u tjednu.

OKOMITO: 1. Uklanjanje spolnih žlijezda, škopljene, 2. Biljke paraziti, 3. Ni u kojem slučaju, 4. Lična zamjenica, 5. Znak za titan, 6. Starorimski pisac tragedija, 7. Ime film, glumca Flynn, 8. Bacati na zemlju, 9. Suglasnik i samoglasnik, 10. Kratica jedne vrlo jakе droge, 11. Stara mjerja za tekućine, 12. Kočićine soli u vodi, slanosti, 15. Sprave, naprave, 17. Brinuti se, 20. Srušiti, oboriti, 21. Drugi ostali, 24. Kratica za opće trgovačko poduzeće, 26. Seljaci-polukmetovi u starom Rimu, 28. Kemijski element (vrsta rude), 29. Sredstvo plananja, 31. Pribor za rad, 33. Njemački filozof, Immanuel, 36. Lječilište u Pirinejima, 38. Biči namjesnik u staroj Hrvatskoj državi, 40. Slovo s prijuzkom, 41. Auto oznaka za Zadar.

RJESENJE KRIŽALJKE IZ PROSLOG BROJA:

VODORAVNO: Kotirana, umalo, asovi, Ivangrad, tako, opati, mir, Aka, apelati, ka, Mariner, Mann, ž, a, Ikar, sardina, Ra, Atelani, zov, Ava, oteti, lasa, nogometni, citat, inati, arlekin.

Lj. JELOVČIC

Naš vodič

VLAKOVI

Za Beograd: u 21.20 (direktno sa spavaćim kolima — do 3. IX).

Za Zagreb: u 9.50 (veza u Perkoviću na »Dalmacija-expres«) u 14.33 (»Kornatekspres« — do 30. IX) u 21.20 (direktno sa spavaćim kolima).

Za Osijek: u 18.45 (do 31. VIII)

Za Novi Sad: u 14.41 (do 6. IX)

AUTOBUSI

Šibenik — Dubrovnik: 2.30, 3.30, 4.35, 5.15, 6.00, 8.30, 9.15, 10.00, 11.15, 12.00, 13.15, 15.10, 23.30.

Šibenik — Rijeka: 4.10, 6.00, 8.45, 9.30, 9.45, 11.00, 11.45, 13.00, 14.37, 16.40, 18.00, 19.30, 20.00, 22.00, 22.30, 23.00, 23.30.

Šibenik — Zagreb: 4.30, 10.05 (via Gospic), 18.00 (via Rijeka), 20.30.

Šibenik — Ljubljana: 19.30, 20.00.

Šibenik — Bihać: 14.00.

Šibenik — Trst: 23.00, 23.30 (svakog dana), petkom u 22.30.

Šibenik — Banja Luka: u 7.30, i 22.15

AVIONI

Split — Beograd: ponедjeljkom u 10.00, 17.35, 18.20, 19.05, utorkom u 10.50, 14.45

15.30, 19.05, 21.05, srijedom u 10.00, 19.05, 21.05, četvrtkom u 10.00, 17.35, 19.05, 21.05, petkom u 10.00, 14.45, 18.15, 19.40, subotom u 10.00, 20.30, 20.50, 21.05, nedjeljom u 6.25 (od 1. 6. do 30. 9. 1978.), 10.00, 14.45, 17.35, 19.05, 21.05.

Split — Zagreb: ponedjeljkom u 8.10, 11.00, 18.30, utorkom u 8.10, 11.00, 18.30, srijedom u 8.10, 11.00, 18.30, četvrtkom u 8.05, 8.10, 11.00, 18.30, petkom u 8.10, 11.00, 18.30, subotom u 8.10, 11.00, 18.30, nedjeljom u 8.05, 8.10, 11.00, 18.30.

Zadar — Beograd: svakog dana u 20.50.

Zadar — Zagreb: svakog dana u 7.30, srijedom i u 17.20.

Split — Ljubljana: srijedom i četvrtkom u 9.30, petkom u 8.50.

Split — Maribor: nedjeljom u 21.45.

Split — Skoplje: srijedom i četvrtkom u 12.30, utorkom u 16.30.

Split — Sarajevo: utorkom u 11.10.

Split — Dubrovnik: srijedom u 9.30, subotom u 9.30 i nedjeljom u 12.35.

Split — Rijeka: srijedom u 17.15.

Split — Rim: ponedjeljkom,

petkom i nedjeljom u 11.05.

Split — Pariz: petkom u 12.35.

Split — London: utorkom u 8.30.

Split — Beč: subotom u 17.30.

Split — Cirić: nedjeljom u 8.05.

Split — Varšava: srijedom u 18.20.

BRODOVI

Brze pruge

Zadar — Rab — Rijeka: srijedom i subotom u 21.50.

Lokalne pruge

Šibenik — Vodice: u 9, 12.50, 14.45 i 19, nedjeljom u 9, 19.

Šibenik — Zlarin: u 5.30, 9, 12.50, 14.45 i 19, nedjeljom u 8.30, 9, 19 i 20.

Šibenik — Prvić Luko: u 9, 12.50, 14.45 i 19, nedjeljom u 9 i 19.

Šibenik — Prvić Šepurina: u 5.30, 9, 12.50, 14.45 i 19, nedjeljom u 9 i 19.

Šibenik — Kaprije — Žirje: u 13, petkom u 14.45, nedjeljom u 8.30 i 20.

Šibenik — Obonjan: u 5.30, 9 i 13, petkom u 14.45, nedjeljom u 8.30 i 20.

KRETANJE BRODOVA SLOBODNE PLOVIDBE

DINARA u Antwerpenu, SKRADIN u Pločama, PRIMOSTEN u Dairenu, SIBENIK na putu za Kinu, MURTER u Port Saidu, SUBICEVAC u Shanghaiju, KRAPANJ u Gululu, KAPRIJE na putu za Eleusis, ROGOZNICA na putu za Šibenik, KRKA na putu za Tuapse, KORNAT u Tekirdagu, ZLARIN na putu za Bar, PRIMOSTEN u Novorosisku.

ŠIBENSKI LIST

Izdaje:
INFORMATIVNI CENTAR
V. d. direktora
i glavni i odgovorni urednik
DRAGUTIN GRGUREVIC
Tehnički urednik
Josip Jakovljević
Ureduje redakcijski kolegij

LIST IZLAZI SUBOTOM. Adrese: INFORMATIVNI CENTAR: Šibenik, B. Petranovića 3, telefon 29-480. Radio Šibenik: P. Grubišića 3, tel. 22-929 • Adresa uredništva »Šibenskog lista«: P. Grubišića 3, telefon: 29-929 • PRETPLATA za list: za SFRJ najmanje za tri mjeseca 36 din.; za pola godine 75 din.; za cijelu godinu 150 din. Za inozemstvo dvostruko. • Tisk: »Stampa« Šibenik, A. Kačića 9.